C:\Users\Plazma\Desktop\A_Aldridge Ray - Zajatec krásy.pdb

PDB Name: zdroj
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 16.8.1973
Modification Date: 16.8.1973
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Ray Aldridge
Zajatec krásy

Přilétl jsem na Noctile spolu s ostatními turisty a za zhruba stejným cílem: projít se úzkými kamennými uličkami starých měst, která lemují Opálové oko, navštívit mlžné pláže, pozorovat, jak se měsíc Světluška odráží ve zvláštních vodách Oka - a samozřejmě také spatřit sylfy, které, ač nejsou lidmi, jsou nejkrásnějšími ženami lidem známého vesmíru.

Dorazil jsem tam koncem zimy, kdy klid Oka občas naruší bouře a vzduch je vlhký a chladný. Vždycky podnikám své cesty mimo hlavní sezónu, pokud to není příliš nepohodlné. Je to pochopitelně levnější a navíc mimo sezónu tu a tam prosákne fasádou pro turisty skutečný život místa.

Linková loď mě vyložila na ploše na vnější straně obvodového horstva. S hrstkou spolucestujících jsem dojel po pohyblivém chodníku do odbavovací budovy s vysokým stropem. Tam jsem si zajistil dopravu do hrazeného města Crondiemu a vyměnil jsem si peníze. Směnárnice byla stařena s ostrými žlutými zuby a chumáčovitými bílými vlasy. „Přijel jste si získat sylfu, co?“ nadhodila a divoce se přitom šklebila. „Takový hezký mladík jako vy...“
„Ne,“ odpověděl jsem. Dost úsečně.

„Hm? Tak to vás ještě uvidím, že?“ Vypadalo to, jako by jen s námahou zadržovala smích.

Vyšel jsem ven, abych tam počkal. Měl jsem to štěstí, že jsem skrz vysoký drátěný plot a ochranná střižná pole na obvodu kosmodromu postřehl smečku velkých šedých ferokimů, jak se prodírá suchým houštím. V divočině už jich mnoho nepřežívá. Neutuchající krvežíznivost těchto šelem donutila původní kolonisty vybudovat svá města pod ochranou horského valu obklopujícího Oko.

Někteří říkají, že ferokimové a sylfy jsou konstrukčními prvky téhož mimozemského biologického stroje.

Nastoupili jsme do malého elektrobusu, který nás měl provézt pod horami. Když jsme se kodrcali dlouhým temným tunelem, který spojuje Crondiem s vesmírem mimo Oko, rozsvítila se vnitřní světla a odhalila sbírku graffiti na plastikovém stropu. Většina z nich byla toho druhu, jaký cestující zanechávají nejčastěji - jména, data a domovské světy.

Tu a tam jsem objevil i zajímavější nápisy. Zuřivé hranaté písmo: „Ženská krása je něco, co nestojí za řeč!“ Nad tím rozmazaným červeným inkoustem: „Jen malicherní se bojí pohledu na krásu!“ Drobné křivé písmo: „Láska je jako studna - je dobré z ní pít, ale není dobré do ní spadnout.“
Neumělá čmáranice:

Krása je jen slupka,
pod kterou se ošklivost skrývá.
Krása umírá a pomíjí,
ošklivost přežívá.

Výrazné hůlkové písmo: „Krása může zemřít, ale zanechává po sobě věčnou ozvěnu.“ Zelený sprej: „Krása může umřít snadno,“ proti čemuž protestoval křiklavě růžový fix: „Tady ne!“ Vyškrábáno nožem: „Láska je jako válka. Začneš, když chceš, a vycouváš, když máš možnost.“ A zase růžový fix namítal: „Tady ne!“

Drobný a křehký, téměř nečitelný rukopis: „Tady krása vyvolává v srdcích tak zvláštní bolest, že nedokáží snést, když jsou ze své bolesti vyléčena.“

Tak jsem se bavil výtvory svých grafomanských předchůdců, až jsme se konečně vynořili v bledém slunečním svitu pozdního odpoledne v Crondiemu.

V Crondiemu jsou samozřejmě i obyčejné lidské ženy a některé z nich jsou bohaté, takže si mohou dovolit koupit ten druh krásy, který nabízejí plastičtí chirurgové a genoví manipulátor! Jedním z turistů, kteří přilétli se mnou, byla žena krásná v tomto lidském smyslu: trnkově modré oči, dlouhé nohy, oblečená v pestrém jaworldském kaftanu. Dívala se na mne skrz pečlivě naaranžovanou změť vlasů s opatrným znaleckým úsměvem na plných rtech. Drze jsem její pohled opětoval; na dobrodružství můžete narazit kdekoliv.

Zprvu se zatvářila, jako by se jí vrátila sebedůvěra, ale pak se její úsměv vytratil a ona se odvrátila. Očividně mě považovala za hledače sylf a zklamalo ji, když zjistila, že jsem obyčejný proutník.

Pak jsem spatřil svou první sylfu a na ženu z Jaworldu jsem dočista zapomněl.

Sylfa běžela po úzkém crondiemském chodníku kolem temných starých krámků s kosočtverečnými výklady. Podle všeho si dopřávala denní dávku sportu; byla nahá, až na sandály a rumělkově červený náprsní pás. Navzdory chladnému stínu ulic se z ní řinul pot.

Většina zdravých mladých žen má krásné tělo; co na mě tak zapůsobilo na jejím? Vlastně to nedokážu říci, ale dosud cítím vzrušení, které jsem cítil tehdy. Zajisté každá její křivka byla naprosto dokonalá, každá pevná oblina, každá rozkošná prohlubeň - ale to není nijak neobvyklé. Její pleť byla bílá jako jemný porcelán a bez jakékoliv poskvrnky a dlouhé vlasy za ní vlály jako rudá svatozář. Při tom prchavém pohledu jsem nepostřehl barvu jejích očí a pocítil jsem nad tím pozoruhodně silnou lítost.

Její pohyby mě ohromily nečlověčím půvabem, ale jinak jsem nedokázal uvěřit, že pod tou nádhernou pletí bije podivné šestikomorové srdce, žilami koluje světle zelená krev a že to kdysi byl studený vodní živočich. A že jednoho dne opustí svou lidskou podobu a vrátí se do Opálového oka.

Když elektrobus zabočil za roh a já jsem ji ztratil z dohledu, uvědomil jsem si, že zadržuji dech. Cítil jsem se lehce, jako bych právě přestál velkou bolest, nebo jako bych zažíval nějakou nepředstavitelnou radost. Náhodou jsem zavadil pohledem o jaworldskou ženu a všiml jsem si, že mě pozoruje se zklamaným hněvem. Pak nasadila příjemný a vyzývavý výraz, ale oproti sylfě mi připadala všední a hrubá. Odvrátil jsem pohled. Neslyšitelně zamumlala něco jedovatého na mou adresu.

Elektrobus dorazil k mému hotelu a já jsem si posbíral kabát a cestovní tašku. Když jsem se protahoval kolem ženy z Jaworldu, vzhlédla a řekla: „Vy byste si měl dávat obzvláštní pozor.“ Mluvila téměř laskavě.

Můj pokojík se nacházel vysoko v západním křídle Skelpinu, stařičkého a úctyhodného hotelu dva bloky od nábřeží. Jediné okno rámovalo úzký proužek Crondiemu, jeho šedivé břidlicové střechy, černé kamenné zdi a tmavomodré markýzy nad všemi okny a dveřmi. Přistoupil jsem k oknu a otevřel jeho křídla dokořán. Když jsem se vyklonil daleko doprava, tak tak jsem spatřil tenký proužek perlového třpytu - hladinu Opálového oka.

„Z každého pokoje je krásný výhled na Oko,“ prohlašovali o Skelpinu v cestovní kanceláři a téměř tomu tak bylo. Nevadí; když budu chtít, mohu se později přestěhovat. V tomto období musí být Crondiem plný neobsazených pokojů.

Zařízení pokoje bylo prosté: hluboký ušák potažený zvlněnou černou kůží, prostorná šatní skříň a postel s vyřezávaným čelem. Prohlédl jsem si řezbu blíž a zjistil jsem, že představuje klubko mořských hadů, kteří se podle pověstí vyskytují v hlubokých vodách uprostřed Oka. Plazi kolem sebe tloukli ocasy a jejich oči děsivě plály.

Stěny byly omítnuté nabilo a leštěnou dřevěnou podlahu pokrýval koberec v kombinaci starorůžové a umbrově hnědé barvy. K pokoji přiléhala malá koupelna.

Několik minut jsem strávil vybalováním a rozmisťováním svých věcí.

Pak jsem v náhlém impulsu rozložil svůj malířský stojan a upevnil jsem do něj arch multimemu. Povrch multimemu se rozsvítil měkkým bílým přísvitem na znamení, že je připravený k práci. Vzal jsem do ruky multipero a zapojil jsem jeho kabel do neurokonektoru, implantovaného do mého zápěstí.

Zpaměti jsem nakreslil onu sylfu rychlými zrnitými tahy simulované modrošedé, rudohnědé a černé křídy. Ale když jsem skončil, neměl jsem nic víc, než docela dobrou kresbu krásné dívky s pootevřenými listy, aby nabrala dech, silné nohy ji nesly ulicí, vznosná ňadra rozhoupaná v rytmu pohybu, vlasy vlající jako hořící bouřkový mrak.
Nic víc.

Jiní umělci mi už o tom zklamání vyprávěli - že pouhý obraz nedokáže nikdy zachytit to, čím se sylfy liší od skutečných žen. Dotkl jsem se rohu multimemu a uložil portrét sylfy do jeho elektronické paměti. Nová čistá plocha lákala - ale já jsem odložil multipero a sešel jsem dolů k časné večeři.

Jídelna byla prázdná s výjimkou muže, který vzbuzoval dojem onoho agresivně městského stylu, který mám spojený s obyvateli Dilvermoonu. Číšník nás usadil co nejdále od sebe, za což jsem mu byl vděčný.

Můj dilvermoonský agent může posloužit jako příklad. „A, Hender, náš dobrý prostý Hender,“ řekl mi při jedné z mých řídkých návštěv na onom umělém světě. „Vaše čistota, vaše střídmost, vaše nepřikrášlená věrnost předloze... to je balzám na naše přespříliš analytické oči. Ne abyste se někdy změnil!“ Někdy mě napadá, jestli si uvědomuje, jak je urážlivě povýšený. Pokud ano, jsem si jistý, že mě pokládá za příliš prostoduchého, než abych si toho všiml. Ale myslím, že na tom nesejde. Dokud moje malby budou přitahovat tolik zákazníků, aby se to vyplatilo, bude své pohrdání skrývat.

Povečeřel jsem dostatečně sytě, třebaže kuchyně sotva otevřela. Servírka mi přinesla vývar, salát z nakládané zeleniny, talíř pikantních krevet, kapie rozkrojené do křupavé spirály a zakrytou mísu nadýchané šafránové rýže. Víno patřilo k lahodnému ročníku ze slunné strany horského valu, bylo světlounce zelené a lehce svíravé. Žádná z potravin samozřejmě nepocházela z Oka; z té podivné kapaliny, která je vyplňuje, nevyžije žádný pozemský život.
Vstal jsem od stolu s pocitem spokojené sytosti.

Pod vstupním portálem mi vrátný nabídl, že obstará uzavřenou rikšu, ale odmítl jsem to. „Trochu se projdu,“ poklepal jsem na stojan, který jsem nesl složený pod paží.
„Jak si přejete, pane,“ odvětil vážně.

Obyvatelé Crondiemu byli vesměs menší a tmavovlasí a měli velké vodnaté oči a silné bílé zuby.

Po několika dnech ve městě mi připadalo, že jsem dosud nikdy nepotkal lidi tak nevtíravé, tak umně ustupující do pozadí nebo tak uzavřené. Předpokládám, že toto silné introvertní zaměření je ve městě, ve kterém se procházejí sylfy, nezbytnou národní vlastností.

Jídelna byla prázdná s výjimkou korpulentního muže, který vzbuzoval dojem onoho agresivně městského stylu,

Toho prvního večera jsem zamířil dolů k nábřeží. Sešel jsem po několika širokých schodištích a kráčel jsem po dlážděných cestičkách vinoucích se po vrcholcích sešikmených opěrných zdí. I v tomto období chladných větrů se po každičkém kamenném povrchu rozlévala krása v noci kvetoucích popínavých rostlin. Květy se začínaly otevírat a jejich vůně osvěžovala noční vzduch.

Docela nečekaně jsem narazil na výběžek, který vyčníval nad Opálové oko, a zůstal jsem stát jako zhypnotizovaný.

Mnohá místa jsou krásná díky šťastné souhře světla, tvaru a barev. Například staré přístavy - které Crondiem v

některých ohledech připomíná - jsou mým oblíbeným námětem. Často to vypadá, jako by se jejich člověkem vybudovaná krása tak dlouho a neúnavně vtírala do neústupné krásy jejich okolí, až do sebe obě dokonale zapadly.

Avšak Opálové oko převyšuje obyčejnou krásu takových míst stejným způsobem, jakým sylfy převyšují krásu obyčejných žen.

Slunce zapadalo na vzdálené straně obvodového horstva - to, že město leží na východním břehu Oka byl další důvod, proč jsem sem přijel. Hvězda, kolem níž Noctile krouží, má zlatou barvu, avšak dlouhé paprsky, které se prodíraly vysokou mlhou, byly rudé jako měď. Pod mlhou se na mléčných vodách vznášel závoj duhově třpytivých barev - modrá protkaná žilkami chvějivého šarlatu. Za mnou se tyčily černé obrysy věží starého Crondiemu na pozadí tmavnoucího fialového nebe.

Přistihl jsem se, že zadržuji dech, zasažen krásou Oka stejně jako kterýkoliv jiný turista.

Skoro jsem na sebe dostal zlost. Zavrtěl jsem hlavou a spěšně jsem se rozběhl dolů po posledních křídlech schodů ke zděnému nábřeží.

Dorazil jsem k bazénu vdov, jedné z věcí, které jsem chtěl namalovat nejvíc, třebaže jsem neměl v úmyslu začínat tak brzy. Obvykle mi trvá několik dní, než se pustím do vážné práce - ale světlo bylo tak podmanivě melancholické, vhodný chladný větřík v bazénu rozvlňoval drobné vlnky a byl jsem sám. A stále jsem byl plný vytržení nad krásou Oka. Rychle jsem rozložil stojan a multimem a zapojil pero.

Světlo se rychle měnilo. Přejížděl jsem perem po archu a nanášel jsem obraz téměř fotograficky - bez uprav z oka do pera.

V popředí pevná čerň kamenného mola. Samotný bazén vdov s rostlinami obrostlou zdí, která jej uzavírala, a omšelé mramorové chrliče, jež hřadovaly na zdi v několikametrových rozestupech a shlížely dolů na vdovy. Třpytivé skleněné koule grálů vdov, roztroušené po hladině světlé průsvitné kapaliny Oka. Samotná těla vdov, nezřetelné tvary vznášející se půl metru pod grály.

Když jsem ten obraz naskicoval, začal jsem jej maličko pozměňovat: chrliče jsem trochu natáhl do výšky a jejich vydrolené zuby jsem poněkud zaostřil. Tu a tam z kamenného důlku vyhlédlo lesklé oko. Grály nabyly ještě větší fantaskní zdobnosti, ještě propracovanějších vzorů, připomínajících drahokamy, a Oko jsem hustě posel odraženým světlem - žluté lampy města, tmavnoucí nebe a chladný třpyt vycházejících hvězd. Těla vdov jsem si vysnil poněkud zřetelnější, než jak se jevila ve skutečnosti: tu se vynořil dokonalý prs, onde křivka nádherného stehna. Jejich tváře však zůstávaly nejasné a z rozplizlých rukou, kterýma svíraly hadičky svých grálů, se staly neohrabané zvířecí tlapy. Na Oko se snesla noc a já jsem skončil.

Odpojil jsem pero a pohlédl jsem na svůj náčrt, který pableskoval kalným vnitřním osvětlením. Nakonec jsem usoudil, že to není tak docela špatné. Zapnul jsem záznamník názvů a pronesl jsem: „Soumrak nad bazénem vdov."

Když jsem vzhlédl od stojanu, zjistil jsem, že už nejsem sám. Několik metrů ode mne na molu stála štíhlá postava, zahalená v dlouhé roucho s kapuci, a shlížela do bazénu.

Po chvilce se obrátila ke mně. Kapuce jí stínila obličej, třebaže tam díky tetelivému bílému třpytu Oka vlastně nebyla opravdu tma. Náhle jsem si byl jistý, že to je sylfa, a pocítil jsem rozechvění, pod jehož přívalem mi slábla kolena.
„Dobrý večer," vypravil jsem ze sebe.

Její hlas zazněl jako hudba - ještě nikdy jsem neslyšel nic tak melodického. „Dobrý večer," odvětila. „Vy jste malíř?"
„Ano," přisvědčil jsem.

Její způsoby byly bezvadné; ani nepohlédla na stojan, dokud se neotázala: „Mohu se podívat?"

Po mém přikývnutí přistoupila blíž a pečlivě si prohlížela obraz. Její parfém voněl jemněji než noční květy, ale já jsem necítil nic jiného.

„Zajímavé," řekla nakonec a mně se sevřelo srdce. Slovo zajímavé používají kritici, když je nenapadá nic příznivějšího... a chtějí vypadat přívětivě. Asi to tak nemyslela, ale nedokázal jsem se přimět k tomu, abych jí za její poznámku poděkoval.

Vztáhla elegantní ruku. Jedním dlouhým prstem se téměř dotkla kresby v místech, kde se neohrabaná tlapa jedné vdovy přiblížila k hladině. Pak otevřela ruku a zvolna ji obrátila, jako by mi chtěla předvést její půvab ze všech stran.

Cítil jsem, jak se mi z hrdla derou omluvy, ale potlačil jsem je.

Konečně řekla tím nádherným hlasem: „Děkuji vám, že jste mi ukázal své dílo." Odkráčela po nábřeží a dokonce i v tom dlouhém rouchu její pohyby vyhlížely jako pomalý, pečlivě propracovaný tanec.
„Nemáte zač," řekl jsem dlouho poté, co odešla.

Na výšinách za mnou se vinul průvod osvětlený lampami a směřoval dolů k vodě - služebníci vdov přicházeli, aby je odvedli do jejich nočních domovů.

Pohlédl jsem do bazénu a spatřil jsem křečovité záchvěvy pohybu, jak se vdovy začínaly probouzet ze svého drogového omámení.

Z nějakého důvodu se moje zvědavost vytratila a já jsem usoudil, že tohoto prvního večera nemám náladu přihlížet tomu, jak se vynořují.

Sbalil jsem svůj stojan a spěchal jsem pryč kolem malého parkoviště, na kterém stál hlouček rikš. K bazénu se trousili turisté a halasně spolu rozmlouvali hlasy plnými očekávání.

Když jsem byl opět ve svém pokoji, ulehl jsem na lůžko a přemýšlel o svém setkání se sylfou. Ve své paměti, která byla vždy neobyčejně přesná, jsem znovu slyšel její hlas a viděl její pohyby. Čím se konkrétně lišila od skutečných žen? Nedokázal jsem na to přijít; rozdíl byl buď příliš velký, nebo naopak příliš malý, než abych jej postřehl.

Po chvíli jsem zapnul pokojový holotank, který byl vcelku umně zamaskován jako starožitná podnožka.

Ve vzduchu se rozsvítilo menu, seznam dostupných funkcí. V rychlém sledu jsem navolil INFORMACE, OPÁLOVÉ OKO, VĚDECKÉ VYSVĚTLENÍ.

Holotank mi ukázal tvář Noctile jakoby okénkem starodávné hvězdné lodi. Titulek na spodku obrázku zněl: První pohled lidstva na Noctile před sedmnácti sty standardními roky.

Noctile narostla a pootočila se, aby odhalila Opálové oko, oslnivý bílý kruh na boku tohoto hnědého a zeleného světa. Obrys Oka zvýrazňovalo obvodové pohoří z černého čediče. Obraz představoval místní poledne, takže horstvo vrhalo stín pouze k severu - jako světle šedé řasy.

Simulovaná pozorovatelna klesala k povrchu Noctile a Oko rostlo, až holotank téměř vyplnilo. V popředí se u spodního okraje výjevu otevřel výřez s druhým obrazem: ženská tvář. Začala mluvit tichým, dobře modulovaným hlasem: „Opálové oko je jedním z Tisíce divů lidmi osídleného vesmíru. Odborníci ze světů celé Galaxie se vesměs shodují v názoru, že Oko je umělý výtvor neznámého stáří, účelu a původu.

Někteří vyslovili přesvědčení, že Oko je důsledkem dopadu meteoritu; této teorii však lze stěží uvěřit, když vezmeme v úvahu dokonalou symetrii Oka, jeho hloubku, která několikrát převyšuje jeho průměr, a složení kapaliny, která Oko vyplňuje a která nemá obdobu nikde jinde v lidmi osídleném vesmíru. Toto médium, jehož základ tvoří voda, očividně odvozuje své jedinečné vlastnosti z různorodé směsi neustále navzájem reagujících polymerů, jejichž chemie přesahuje svou složitostí analytické schopnosti lidské vědy a techniky. Formy života, které jsou s tímto médiem spojeny, jsou stejně záhadné...“

Vypnul jsem ji. Bylo zbytečné, abych ještě zvyšoval svůj laický zmatek.

Znovu se objevilo základní menu a já jsem navolil CRONDIEM: NOČNÍ ŽIVOT.

Objevil se soupis barů, klubů a kaváren. U každého názvu byl odstavec, který uváděl speciality daného podniku: zábava, jídlo, drogy, typ hostů. Několik nočních klubů mezi svými stálými návštěvníky uvádělo sylfy. Navolil jsem jeden z nich s názvem Chladná krev.

Holotank se naplnil výhledem do vyzdobeného sálu v Chladné krvi, který byl očividně natočen na vrcholu sezóny, protože na tanečních parketech a u drogových barů se tísnily zástupy turistů, všichni ve stavu nevázaného veselí, jaké propuká pouze tehdy, když hustota populace v uzavřeném prostoru překročí určitý kritický bod. Turisté se podle všeho dobře bavili, ale žádná z žen, které holotankem tančily, nebyla dost krásná na to, aby to byla sylfa.

Pokrčil jsem rameny, navolil další údajné oblíbené shromaždiště sylf jménem Opálová věž a zjistil jsem, že je to nevěstinec. Zdejší provoz nebyl tak horečnatý. Muži a tu a tam i ženy vcházeli do útulné táflované místnosti, usadili se v pohodlných křeslech a vybírali si z nabídky na malých plochých obrazovkách. Dovnitř vždy vešla krásná žena a zákazníka si odvedla pryč. Komentář naznačoval, avšak neříkal výslovně, že tyto ženy jsou vdovy, rovnou z bazénu.

Průvodce, které jsem před svou cestou četl, taková místa popisovaly; naivní zákazník bývá před vlastním aktem nenápadně nadopován Extasinem, pak odjede domů šťastný a pyšně vzpomíná na sylfy z Opálového oka.

Byla pravda, že si vdovy občas braly návštěvníky do postele. Dokud měly lidskou podobu, měly stejné sexuální potřeby jako kterákoliv lidská žena. Nedokázal jsem ovšem uvěřit, že by vdovy něco takového provozovaly organizovaně na výdělek, protože byly už ze svého titulu velmi bohaté.

Pousmál jsem se optimistické důvěřivosti svých spolubližních.

Kam tak sylfy chodí, jestliže - a to byl možná významný předpoklad - zatouží po společnosti vlastního druhu; nebo po společnosti jiných lidí než svých manželů? Když sylfy dosáhly vrcholu krásy, jak se jejich manželé blížili smrti... nemohly by hledat rozptýlení, nějaké místo, kde by čekaly, vzdálené od smrtelných loží svých manželů?

Nejspíš se nebudou často vyskytovat na místech, kam chodí turisté. Samozřejmě se nemusely příliš obávat lidských dotěrností nebo dokonce násilí - jejich mimozemské svaly byly mnohokrát silnější než lidské. Ale připomněl jsem si téměř tajnůstkářské chování sylfy, s níž jsem se setkal u bazénu. Byla typickou představitelkou svého druhu? Dokázal jsem si představit, že vynakládá velké úsilí, aby se vyhnula možnosti, že jí nějaký hulvát hodí holokameru do tváře.

Vyvolal jsem si třírozměrný model crondiemské kavárenské čtvrti. „Vyznač podniky, které se nacházejí v hotelové databázi,“ nařídil jsem holotanku.

Ve větší části přízemí starých budov se rozsvítily světle zelené kvadriky, v jejichž středu se vznášely název a zaměření místa, vyvedené drobným červeným písmem.

Tu a tam se objevily mezery v místech, kde očividně existovaly další podniky. Zavolal jsem si na pomoc ještě městský adresář a s pomocí světelného ukazovátka jsem tyto mezery prozkoumal. Většinu z nich tvořily malé krámky, které nebyly spojeny s turistickým průmyslem. Na několika místech se nacházela soukromá sídla. Výsledkem tří dotazů byla pouze odpověď Nepřístupné údaje a právě tyto adresy jsem si poznamenal.

Vyndal jsem ze skříně kabát a zavřel jsem okno. Malířský stojan jsem nechal ležet, což byla patrně první známka toho, že se mé cíle změnily, i když jenom maličko.

Tentokrát jsem od vrátného přijal nabídku rikši, kterou táhl malý chlapík s klenutým hrudníkem. Měl na sobě oranžovou pláštěnku a beztvarý černý klobouk a šířil kolem sebe ovzduší nenarušitelného klidu. Dal jsem mu první ze svých adres a on beze slova přikývl. Nasadili jsme svižný cval a kola rikši s měkkými obručemi vydávala na dláždění tlumený kovový zvuk.

Temné ulice zalila podivně vonící mlha, kterou průvodce nazývaly „dech Oka“. Omezovala viditelnost na dvacet nebo třicet metrů a město v ní vypadalo ještě záhadněji. Propůjčovala zvláštní teplo záblesků žlutého světla, které unikaly pevně zavřenými okenicemi. Nezvykle zabarvovala doléhající zvuky: hudbu tuctu světů, výbuch smíchu, chřestění nádobí. Opíral jsem se o lepkavě navlhlé čalounění rikši a snažil jsem se vrýt si ty dojmy do paměti.

Kavárenská čtvrť se rozkládala výš po svahu nad lepšími hotely a paláci vdov. Průčelí budov zde byla méně působivá. Černý kámen pokrývaly drolící se betonové záplaty a modré markýzy byly často vybledlé a potrhané.

Každou kavárnu či bar označoval název vytesaný nade dveřmi a malé kruhové okénko vykládané barevným sklem, ne více než pětadvacet centimetrů v průměru, ve zdi hned vedle dveří. Některá z okének byla temná; předpokládám, že ty podniky byly zavřené, možná na období mezi sezónami.

Vitráže v těchto oknech mě fascinovaly. U dveří označených jako Webfootův bar vitráž představovala holčičku s růžovými stužkami v platinově zbarvených vlasech. Měla andělský výraz a tak dlouhé špičáky, až se zdálo, že se jí zaboří do těla pod klíčními kostmi. U Obrněného srdce bylo okno rozděleno úzkým svislým pruhem zeleného skla, ve kterém stál muž se vztaženýma rukama. Muž se smutně usmíval levou polovinou obličeje; druhou polovinu tvořila šklebící se lebka. Grogová nálevna U Mae se pyšnila roztouženou rybařící ženou. Oblouk jejího prutu sledoval okraj okna a u spodního okraje se muž se široce otevřenýma očima snažil vydobýt z úst návnadu - obrovský smaragd.

Nechal jsem zastavit, abych si toto okénko mohl prohlédnout zblízka, a obdivoval jsem složitou propracovanost vitráže. Ta malá plocha se skládala ze stovek střípků, z nichž některé byly pouhé nepatrné třpytivé třísky, a olověné pásky nebyly silnější než čára tužkou. Zlehka jsem položil prsty na sklo a pocítil jsem vibrace vtíravé hudby.

Když jsem se vrátil, rikša zdvihl obočí. „Jeďte dál," pobídl jsem ho.

Ukázalo se, že první adresa je služebna Turistické policie. Z rikši jsem nakoukl otevřenými dveřmi dovnitř. Zpoza vysokého stolu na mne netečně civěl muž ve zvláštní třícípé kožené bundě. Zelená lampa na jeho tváři vytvářela zvláštní hru světla a stínu.

Udal jsem rikšovi další adresu ze svého seznamu a pocítil jsem jistou úlevu, když jsme zahnuli za nejbližší roh.

Rikša mě dovezl k temné proluce. Průčelí budovy olizovaly dlouhé jazyky sazí - tento podnik očividně nedávno vyhořel. Rikša na mne bezvýrazně hleděl. Byl jsem si jistý, že ví, co hledám, a připadalo mi zvláštní, že mi nenabídne, že mě tam odveze, nebo alespoň na nějaké místo, které by simulovalo to, co chci.

Ale dal jsem mu třetí adresu a on klidně přikývl.

Ponořili jsme se hlouběji do spleti uliček, kde bylo jen málo pouličních světel a mlha se zdála ještě hustší. Snad bych začal mít i strach, kdyby všechny průvodce tak nezdůrazňovaly, že na kterémkoliv místě Crondiemu je bezpečno bez ohledu na hodinu.

Zastavili jsme před dřevěnými dveřmi pobitými širokými železnými pásy. Nade dveřmi nestál žádný nápis, avšak kruhové okénko kalně svítilo.

„Počkáte?" otázal jsem se.

Rikša přikývl.

Vystoupil jsem na schod přede dveřmi a sehnul jsem se, abych si prohlédl okénko. Zprvu vyhlíželo jako prostá abstrakce z pravidelných, plynule do sebe přecházejících pruhů bílého mléčného skla o různé průsvitnosti. Pak to zase mohl být obraz vln při pohledu na hladinu Oka z velké výšky - anebo možná z velké hloubky. Bylo to docela hezké, takovým nenápadným způsobem.

Zaklepal jsem na dveře a ty se ihned otevřely.

Vrátný byl Crondiemec, který mi beze slova odebral kabát a pak mi pokynul směrem přes halu k nízkému klenutému průchodu. Vedly mne univerzální zvuky klidného malého baru - cinkání sklenic, tlumený hovor, mučivý kašel kuřáků. Neslyšel jsem žádnou hudbu.

Cítil jsem, jak ve mně roste vzrušení. I kdybych zde nenalezl žádné sylfy, našel jsem alespoň místo neznámé jiným turistům a jako většina cestovatelů rád vychutnávám ten pocit objevování věcí sám pro sebe.

Vstoupil jsem do rozlehlé nízké místnosti plné hustého omamného kouře a chorobně nasládlého pachu neředěného alkoholu. Byla úplně temná, až na několik červených svítidel zabudovaných do podlahy, která vrhala kalné světlo. Musel jsem se zastavit, než si moje oči přivyknou.

Protější stěnu lemoval dlouhý barový pult, ale nikdo u něj nestál. Několik hostů sedělo u stolů rozestavěných podél stěn. Dychtivě jsem se rozhlížel, ale ani jeden nevypadal na sylfu; obrysy postav byly většinou hranaté a unaveně nahrbené nad sklenkami.

Zrak se mi přizpůsobil a mně náhle došlo, že stojím v místnosti umírajících mužů. Poznal jsem, kdo jsou ti zákazníci a proč bar, ve kterém se scházejí, dává přednost tomu, aby na sebe neupozorňoval. Všichni se dívali na mne, většinou s rozmrzelou zvědavostí, třebaže někteří se zdáli být ještě natolik energičtí, aby do svého pohledu vložili nevraživost.

Přesto jsem se přesunul k nálevnímu pultu. Kdyby tohle místo bylo turistům nepřístupné, vrátný by mě byl vypoklonkoval ven. Nemoc, kterou manželé trpí, není nakažlivá - aspoň jsem si to tehdy myslel.

Barman byl mohutný chlapík, od pasu vzhůru nahý, aby vystavil na odiv tetování retrantského záložníka. Hleděl na mne bez jakékoliv viditelné emoce; bylo to, jako by na můj povel čekal stroj. „Abraxaské brandy... máte?" otázal jsem se.

Přikývl a zpod pultu vylovil zaprášenou láhev.

Vděčně jsem vdechl ostré výpary a usrkl jsem. Barman přihlížel tomu, jak piji, se stáje stejnou bezvýrazností, která mě znervózňovala, a já jsem se otočil, abych si našel stůl v nejtemnějším koutě.

Spatřil jsem ovšem, že všechny nejtmavší stoly jsou obsazené. Co jsem ostatně mohl čekat na takovém místě plném blížící se smrti?

Jeden z mužů pozdvihl sklenku směrem ke mně a zavolal překvapivě silným hlasem: „Račte, návštěvníku z daleka. Přisedněte si na chvíli."

Pocítil jsem záblesk vděčnosti a sedl jsem si k jeho stolu. Neviděl jsem ho zřetelně, i když, jak si vzpomínám, jsem se snažil zírat do stínů skrývajících jeho rysy s nevychovanou zvědavostí. Po chvíli se bez jakékoliv stopy po hořkosti zasmál a dotkl se knotu pseudosvíčky, stojící uprostřed stolu.

Žlutý plamínek odhalil tvář nijak zvlášť strašlivě zohavenou, alespoň podle měřítek průvodců, které obsahovaly tísnivé obrázky manželů v poslední fázi umírání. Byl vychrtlý a vlasy měl v nepravidelných ploškách již vypadané, ale neměl žádné otevřené rány, žádné odumírající tkáně. Oči měl jasné, a když se usmál, odhalil úplnou sadu zubů.

„Tak co," řekl. „Jste patřičně znechucený?"

Z jeho výrazu jsem pochopil, že žertuje, a tak jsem mu úsměv vrátil. „Už jsem viděl horší," odpověděl jsem.

„Jste otužilá povaha.“ Klidně pokýval hlavou a přitom se stále usmíval. „Jmenuji se Rondello. Gie Rondello, dříve ze Stříbrodolaru. A vy?“

„Millen Hender, v současné době z Parsivallu.“ Znovu jsem usrkl svého brandy a snažil jsem se udržet v paměti všechno, na co jsem se chtěl zeptat.

„Parsivalle? Hezký svět. Farmy v údolích, salaše na vysočinách, je to tak? Co vás přimělo opustit vaše mírumilovné království... a vydat se do tohoto údolí truchlivých rozkoší? Nešťastná láska? Obchod? Zábava?“ Rondello mluvil, jako by ho to opravdu zajímalo.

Pokrčil jsem rameny. „Moje lásky byly vždycky docela šťastné. Jsem svým způsobem turista - i když cestování je do jisté míry i moje práce.“

Napřímil se, třebaže mu pohyb očividně působil bolesti. „Zajímavé, příteli Hendere - ale to vaše 'svým způsobem' a 'do jisté míry' zní trochu záhadně. Nemůžete se vyjádřit konkrétněji?“

Mluvil škádlivým tónem, třebaže ne zlomyslným. Přesto jsem odpověděl poněkud úsečně. „Jsem malíř.“

„Předpokládám, že ne pokojů?“

Musel jsem se smát. „Jenom když jsou obzvlášť malebné. Ne, já cestuji po vesmíru a maluji věci, které podnítí moji fantasii. Pak se vrátím domů a čekám, jestli si ty obrazy někdo koupí. Řekl bych, že to není špatná práce.“

„Zní to pěkně,“ prohlásil. „Jste slavný? Měl jsem o vás už něco zaslechnout?“

„Spíš ne,“ řekl jsem trochu smutně. Každý umělec, ať už je jakkoliv slavný, se vždy cítí nedoceněný a já jsem tehdy byl vcelku neznámý.

„Jste upřímný,“ podotkl Rondello. „A přijel jste k Oku, abyste viděl sylfy?“

„Mimo jiné.“

„A! A už jste viděl svou první sylfu?“

„Myslím, že ano.“ Ve skutečnosti jsem už viděl dvě.

„A co jste cítil, když jste ji uviděl?“

Jen jsem zavrtěl hlavou; scházela mi slova.

„Ano,“ řekl mnohem tišším hlasem. „Také jsem se poprvé tak cítil. Víte, nepřišel jsem na Noctile, aby se ze mne stal manžel. Překvapuje vás to? Ne, vážně, přijel jsem sem natahovat kabely pro přenos dat jako ubohý řemeslník, který má doma ženu a tři děti. Měl jsem osobnostní profil, který s největší pravděpodobností vylučoval podobné sebevražedné úlety. A byl jsem tady sotva tři týdny, když jsem si uvědomil, že musím mít sylfu sám pro sebe.“ Napil se a vzdychl.

„Jak dlouho jste tu vy?“ *

„Od dnešního odpoledne.“

„A to jste nás tak rychle našel?“

Přepadly mě rozpaky. „Já jsem vlastně nehledal vás. Doufal jsem, že najdu místo, kde se scházejí sylfy.“

Znovu se zasmál tichým hrdelním smíchem. „Hendere, vy jste optimista. Takové místo neexistuje; kdyby existovalo, turisté by je rychle vyčenichali - bez urážky. My manželé si dokážeme udržet soukromí, protože se o nás nikdo zvlášť nezajímá. Koneckonců umíráme, jsme ošklivi a jsme blázni. Ostatně, proč by se sylfy scházely v baru? Nepijí nic jiného než vodu z Oka a lidské drogy na ně nepůsobí.“

„Nechtějí se setkávat s přáteli?“ otázal jsem se.

„S přáteli? S jakými přáteli? Sylfy nemají přátele, nechápou ten pojem. Hendere, to, že vypadají jako ženy, mluví jako ženy, chodí jako ženy... dokonce voní jako ženy... ještě neznamená, že se musíte dopustit toho omylu a věřit, že to jsou ženy. To vede k šílenství, k tomu druhu bolesti, která nás sežehne.“ Rozohnil se tak, že napůl vstal ze židle.

Připadlo mi velice zvláštní, že mě manžel sylfy varuje před šílenstvím. Muselo mi to být vidět ve tváři, protože Rondello se zase posadil a nasadil trochu volnější výraz.

„Ano, ano, máte samozřejmě pravdu. Co zrovna já mám co mluvit, že? Ale co vůbec víte o rozsahu našeho šílenství?“ Objel rukou místnost plnou umírajících mužů. „Překvapí vás, když vám řeknu, že my, co jsme tady, žijeme mnohem déle, než je pro manžely obvyklé? Já už se svou milovanou žiji šest let a čekám, že vydržím ještě několikrát déle, než mě definitivně zabije.“

To byla zajímavá informace. Podle průvodců manželé skonávají v průměru pouhých čtrnáct měsíců ode dne, kdy se jim sylfa podrobí.

„Divíte se, jak to?“ zeptal se Rondello, který mi stále četl ve tváři. „Já vám to řeknu. My všichni tady jsme zbabělci. Ochutnáváme své milované, ale nepřecpáváme se jimi. Moje Lireeta například je jen o málo krásnější než nejkrásnější lidská žena ve vesmíru. Ve srovnání s nejvyvinutějšími sylfami - s těmi, jejichž manželé jim neustále žijí v náručí, jejichž manželé už jsou na smrtelné posteli - je Lireeta vyložená chudinka. Ha!“ Zhluboka se napil a zatvářil se kysele.

Byl jsem jako u vytržení. Gie Rondello musí být člověk nadlidsky zdrženlivý, aby dokázal takhle odměřovat svou touhu po kráse. V mnoha holoinscenacích, jež se odehrávají v městech u Opálového oka, se muž, který pojme sylfu, po hlavě vrhá do stále rychlejší jízdy ke zkáze. V těchto hrách je sylfa den ode dne krásnější a neodolatelnější a manžel je den ze dne slabší a stále zoufaleji touží, aby byl úplně strávén - a ty inscenace nejsou nijak dramaticky přehnané; podle xenobiologů citovaných v průvodcích je obvyklý průběh událostí přesně takový.

„Jak...?“ začal jsem.

„Jak? Jsme tu všichni zbabělci, neříkal jsem to už snad? Flegmatici, jeden vedle druhého, kteří se dokáží dívat na nadlidskou krásu a nebýt... příliš nespokojení, že toho nebylo víc. Zdržujeme se mimo své domovy a skrýváme se na takovýchto místech - nebo si najímáme oddělené byty, když jsme bohatí. Hledáme u svých milovaných extázi jen občas; já sám se odvážím jít s Lireetou do postele jen jednou týdně. Mezitím... se musíme spokojit se vzpomínkou na to, jaká může láska být.“ Pokrčil rameny.

„Nevěděl jsem, že je to možné,“ řekl jsem.

„Ale ano, příteli Hendere, existuje mnoho věcí, které průvodce neznají! Dokonce předpokládám, že muž s dostatečně silnou vůlí... takový muž by mohl dokázat vychutnat rozkoše sylfy a dřív, než do něj smrt příliš hluboko zatne spáry, vycouvat, přerušit styky a dovolit sylfě vrátit se ke svému přirozenému stavu do Oka.“ Dopil sklenku a mávl na barmana, ať mu donese další.

„Kdysi,“ navázal Rondello, „jsem si myslel, že jsem takový. Marnost, marnost. Zajímalo by mě, kolik dalších bláznů začalo s podobným sebeklamem.“

Následovalo dlouhé mlčení. Rondello měl pravdu. Průvodce nejsou nikdy úplné, za což musím být vděčný.

Nakonec promluvil znovu. „Možná, že naši výdrž podmiňuje i další činitel, i když bych si přál, aby mě to nikdy nenapadlo. Myslím si, že my všichni tady máme v duších tak málo přirozené krásy, že když ji sylfy načerpají a zviditelní, dokážeme tomu chvíli odolávat. Dává to smysl? Ne, neříkejte nic. Já vlastně vůbec nechci vědět, co si o tom myslíte.“

Pohlédl na mne s tak chladným smutkem, s tak cizím výrazem, že jsem musel skrýt zachvění.

Promluvil znovu. „Vy sám musíte být velice opatrný. Umělec, obdivovatel krásy... vás by její plamen zapálil jako troud a shořel byste ve chvilce. Buďte opatrný.“ Zhluboka a chvějivě se nadechl. „Nu, jste chytrý turista, našel jste něco, čím se můžete doma chlubit. A teď byste měl jít.“ Vztáhl ruku, uhasil pseudosvíčku a jeho výraz se přede mnou skryl ve tmě.

Odešel jsem.

Ráno jsem měl hlavu plnou polosnových vizí, a tak jsem si nechal snídani poslat na pokoj.

Nad sladkým pečivem a jaworldskou kávou jsem bezcílně listoval svými průvodci a hledal podnět pro dnešní den, nějaké ohnisko, na které bych soustředil svou zvědavost.

Jedna kniha spadla a otevřela se na pečlivé kompozici černobílého obrázku pláže Setkání, kde muži Čekají, až se jim sylfy vynoří z Oka.

Četl jsem: Každé město na břehu Oka má svou vlastní plál Setkám. Na mnohých z nich se nacházejí malá mistrovská díla rané osadnické architektury, zachovaná z dob, kdy se původní lidští kolonisté na Noctile ještě pokoušeli vysvětlit podivné jevy v Oku pomocí náboženských představ.

Zavřel jsem knihu a oblékl jsem se na výpravu na pláž.

Rozhodl jsem se jít pěšky; v poslední době jsem měl na cestách jen málo příležitostí protáhnout si tělo. Zjistil jsem, že bez této stimulace se mi trochu mlží zrak a mám trochu nejistou ruku. Pláž ležela pouhé tři kilometry od hotelu a na chvíli přestalo mrholit.

Když jsem vyšel zpod portálu Skelpinu, ukazovaly se mezi vířícími šedými cáry nízkých mraků prchavé skvrnky zvláštní modrozelené oblohy Noctile. Vzduch byl téměř teplý a vánek jemně mazlivý.

Crondiem leží ve svažité prohlubni mezi dvěma velkými útesy. Na severu město prudce končí svislou skalní stěnou, která vybíhá dva kilometry daleko do Oka. Zato na jihu se podél úpatí útesu táhne kilometrová kamenitá pláž.

Na jižním konci města kolonisté postavili impozantní bránu. Černé čedičové pilíře byly pět metrů vysoké a podpíraly překladový kámen, otesaný do podoby ležící nahé ženy. Jemně se usmívala, pravou rukou si podpírala hlavu a v levé ruce, která spočívala na ladné křivce jejího stehna, držela malý srp.

Ta plastika byla nádherná, uměřená, a přitom z ní vyzařovala síla. Lidé z Crondiemu očividně byli kdysi vnímaví ke kráse. Zastavil jsem se na několik minut, abych si udělal hrubý náčrtek. Ta brána mohla tvořit pěkné výpravné pozadí pro obraz sylfy - třebaže tudy žádná z nich od chvíle, kdy vyšla z Oka, patrně již neprošla.

Za bránou se táhla neupravená stezka dolů k pláži a já jsem po ní vykročil.

Z výšin se snášel lehký větřík, vál přes Oko a tlumil příboj ve šplouchající vlnky. Kráčel jsem po pláži a tu a tam jsem se na hrubých oblázcích smekl. Vůně Oka se tu zdála silnější než ve městě a slunce svítilo natolik teple, že mě přimělo svléknout svetr.

Muži čekali v řadě kamenných chat, malých domků s otevřeným průčelím a vysokými strmými střechami. V průvodcích se o nich mluvilo jako o „svatyních“ a uvádělo se, že v dřívějších dobách bylo čekání v nich ukládáno mužům jako náboženská povinnost. Tehdy se sylfy objevovaly řidčeji a jejich volba byla vykládána jako věštba.

Bylo tu šest svatyní, každá zasvěcená jinému tvorovi z Oka: rybě mléčnici, velkému úhořnatci, fregatníkovi, čtyřkřídlému rejnoku, červenému luskounovci a hmyz připomínající měsíčněnce. Obyvatelé Crondiemu se stále dělili do klanů podle těchto totemů, avšak původní náboženský obsah se už dávno vytratil.

Tesané podoby totemů stále zdobily čelní štíty svatyní, třebaže muži, kteří seděli uvnitř, přišli ze vzdálených světů lidského vesmíru a z poněkud jiných důvodů, než jaké motivovaly první osadníky.

Pomalu jsem procházel pláží před svatyněmi a s okázalou nevinností náhodného turisty jsem si prohlížel tři hledače, kteří v nich byli právě usazení. Momentálně čekali uvolněně; do vyvrcholení přílivu zbývalo ještě půl hodiny. Jeden z nich se vybavil skládacím lehátkem a chladicí skříňkou, druzí dva seděli se zkříženýma nohama na karimatkách.

Rozhodl jsem se přiblížit k nejlépe vybavenému hledači, který seděl ve svatyni zasvěcené úhořnatci a usrkával pivo z plechovky.

„Dobrý den,“ pozdravil jsem, jak jsem kráčel k němu a snažil se udržet rovnováhu na černých oblázcích.

Bodře mi pokynul a dodal mi tak odvahu vstoupit pod převis střechy jeho svatyně.

Zblízka na něm nebylo vidět žádné vzrušení, jaké by se dalo čekat u člověka, který se rozhodl zemřít láskou. Měl upřímnou, žilkami prokvetlou tvář, mohutný trup, široká ramena a hrubé mozolnaté ruce. Na sobě měl vybledlý lodní overall a tyrkysy vykládané stříbrné náramky. Působil dojmem schopného, nicméně flegmatického chlapíka. Odhadoval jsem, že je to technik nebo mechanik.

„Dobrý den,“ opakoval jsem. „Jmenuji se Hender. Jsem malíř a přišel jsem sem namalovat nějaké pohledy na Crondiem. Mohu si s vámi popovídat?“

„Proč ne?“ odpověděl s úsměvem. „Pokud naše povídání skončí před vyvrcholením přílivu.“ Ukázal na obelisk vetknutý do oblázků a opatřený ryskami, které vyznačovaly výšku přílivu; dvacet centimetrů spleti bílých rostlin a červených vilejšů stále vyčnívalo nad jasnou hladinu Oka.

„Děkuji,“ řekl jsem, ale nějak jsem nevěděl, jak mám pokračovat. Odložil jsem stojan, usadil jsem se na schodech svatyně a přemítal jsem, na co bych se toho přátelského blázna mohl zeptat.

„Takže,“ řekl on, „abych se představil. Jsem Kirm Dellant, původně z Bron City na Tregaskis. Znáte to tam?“

Tregaskis je hornický svět, drsný a nevlídný, a Bron City je hlavní město jeho průmyslu. Přikývl jsem.

„Ano? Tak to si se mnou dejte pivo na památku té řiti pangalaktických světů, kterou budu mít tu čest už nikdy nespatřit.“ Vylovil z chladicí skříňky plechovku a podal mi
ji.

Byla chladná už jen málo; zjevně mu už před nějakým časem došel led. Ale měl jsem po své procházce žízeň a vděčně jsem pivo vypil.

Než jsem se dopracoval k nějakému uhlazenému způsobu, jak dát najevo svou zvědavost, promluvil znovu. „Předpokládám, že vás zajímá, co tu pohledávám.“

„Vlastně ano.“

Ostře na mne pohlédl. „Sem turisté obvykle nepřicházejí; nechtějí vidět sylfy takové, jaké ve skutečnosti jsou. Určitě jste nepřišel získat pro sebe sylfu?“

„To určitě ne,“ ujistil jsem ho. Musel jsem se na ten nápad zatvářit dost šokovaně, protože se rozesmál a uvolnil se.

„Dobře, dobře,“ řekl. „Někteří chlapi, kteří sem přijdou získat sylfu, si myslí, že na to existuje nějaký postup, něco, co se dá naučit. Nějaký způsob, jak ji přimět, aby vám dala přednost před jinými. Žádný takový trik neexistuje. Musíte prostě čekat. Co nejtrpělivěji dokážete.“ Poklepal na svou chladicí skříňku a mrkl na mne.

„Proč konkrétně vy jste tady?“ otázal jsem se.

Dopil své pivo a prázdnou plechovku odhodil přes rameno na hromadu jí podobných u zadní stěny svatyně. Pak si položil ruce na kolena, nahnul se kupředu a podíval se na mne už méně přívětivě. „Je pro vás tak těžké si představit... že člověk jako já by mohl chtít, aby ho milovala krásná žena?“

Vzpomněl jsem si na to, jak onen umírající manžel říkal, že se sylfa navzdory svému vzhledu nikdy nestane ženou, a zavrtěl jsem hlavou. „Ne. Ale ta cena... může to za to stát?“

Pokrčil rameny a otevřel si další pivo. „Nejspíš každý, kdo sem přijde, má jiný důvod. Já vám prozradím ten svůj, jestli chcete.“ Ohlédl se po přílivoměru. „Pokud možno co nejstručněji.“

„Prosím,“ řekl jsem.

„Dobrá. Kolik si myslíte, že mi je roků? Nemusíte odpovídat; je mi skoro osm set standardních let. Dlouhý život, ne?“ Vzdychl. „Za tu dobu jsem opravil spoustu polámaných důlních strojů, celé mraky. Vypil jsem tolik piva, že by zaplavilo hvězdný křižník. Byl jsem čtrnáctkrát ženatý, většinou dobře, a mám víc dětí, vnoučat a pra- a pra-prapravnoučat a tak dále, než dokážu spočítat. Za celou tu dobu jsem neměl žádného koníčka déle než na týden nebo dva. Nikdy jsem netoužil cestovat. Můžete si myslet, že jsem člověk s omezenou představivostí.

A tak, když ze sebe nakonec vydáte všechno, co ve vás je, co uděláte dál? Vplížíte se do nějakého euthanatického salónu, když se zrovna nikdo z vašich milujících potomků nedívá? Na to já nejsem. To mi připadá jako dost ponižující způsob, jak zakončit tak šťastný život, jako byl ten můj.“

Zachechtal se a mávl rukou k Oku. „Ne. Vymyslíte něco jiného, odejdete někam, kde vás nikoho nenapadne hledat, kde můžete konečně dělat něco naprosto jiného než věci, kterými jste strávil celý život. Tohleye naprosto jiné, nemyslíte?“

„Asi ano,“ připustil jsem.

„Samozřejmě že je!“ vyhrkl zprudka. „Kromě toho, viděl jste některou z těch žen?“ Obdivně zavrtěl hlavou. „Neošukal byste snad i mořského slimáka, abyste se některé z nich podíval na zoubek... myslím, kdybyste kvůli tomu také nemusel umřít?“

Pokládal jsem to za řečnickou otázku a neodpověděl jsem. Vrhl na mne mírně rozmrzelý pohled a znovu chvilku mlčel.

Nakonec dodal: „A tak jsem šetřil, až jsem měl na lístek - není to tak zlé, protože vám stačí jeden na cestu sem.“ Opět se uchechtl a lokl si piva. „A tak jsem tady.“

Napadla mě další otázka, docela nezdvořilá. Průvodce měly sklon se zaměřovat na okázalejší životy a komerčně přitažlivější tragické skony nejbohatších hledačů, takových, kteří mohli pro své vdovy kupovat paláce a grály. „Jak se budete živit, až si vás sylfa vybere? Našetřil jste dost, abyste vám to stačilo?“

„Ne,“ odvětil bez viditelných rozpaků. „Těm, kdo nemají na to, aby se o sebe postarali sami, vdovy poskytují pokoje ve svých palácích a jídlo. A proč by také ne? Mohou si to dovolit.“

Přemýšlel jsem o tom a představoval jsem si, co se odehrává v těch pokojích. Asi uhodl, na co myslím, a pokračoval: „Ano, nebudu žít dlouho. Ale jak budu žít? Zavřený s nejkrásnější ženou ve vesmíru. Říká se, že sylfy z malých pokojíčků jsou nejkrásnější ze všech - že toho dne, kdy zemřu a ona odejde zpátky do Oka, budou Crondiemci nad jejím odchodem plakat.

Nebudu samozřejmě mít na to, abych jí pořídil grál, ale to je stejně zvyk, který nechápu,“ dodal. „Když jste mrtvý, jste mrtvý; co vám na tom záleží, jestli se zase promění v mořského slimáka?“

„Nevím,“ řekl jsem. „Vlastně toho tady nechápu hodně.“ Nicméně jsem náhle porozuměl impulsu, který vede manžely k tomu, aby zachovali krásu, kterou stvořili. Co kdybych se já dozvěděl, že toho dne, kdy zemřu, se všechny moje obrazy obrátí v prach a popel? Neudělal bych všechno pro to, abych zachránil své životní dílo?

„Tak,“ pravil Kirm Dellant stroze. „Už se s vámi nemohu dál vybavovat. Příliv bude každou chvilku vrcholit, takže budete muset jít.“

Vstal jsem. „Hodně štěstí," popřál jsem mu nejistě.

Vlídně přikývl, ale veškerou pozornost věnoval pláži a perlovému vzdouvání Oka.

Zamířil jsem zpátky ke stezce vedoucí do Crondiemu. Když jsem došel na úroveň poslední svatyně, zasvěcené měsíčněnce, poslechl jsem náhlého impulsu a vešel jsem dovnitř.

Byla ze všech svatyní nejzpustlejší a nashromáždila se v ní značná hromada odpadků. Stál jsem před ní a snažil jsem se představit, jak může být člověku čekajícímu na stvoření, které ho zahubí.

Pohlédl jsem na Oko a spatřil jsem, jak hladinu rozčeřila cize vyhlížející hlava sylfy.

V jakémsi šoku jsem jako u vytržení přihlížel, jak se ten tvor, poněkud připomínající křížence mezi tuleněm a plazem, souká na pláž. Měl tvrdou bílou kůži, která se leskla myriádami drobných šupin. Měl dvě velké fialové oči a pod hrdlem jakési vole. Asi v polovině pytlovitého těla začínala masitá hřbetní ploutev, která se rozdělovala v místě, kde se k trupu připojovaly zadní tělní výběžky. Kostnaté prsní ploutve tvora posunovaly po oblázcích směrem ke mně nečekaně rychlými pleskavými přískoky.

Ke mně? Nevím, na co jsem myslel, když jsem se postavil do svatyně. Že ten tvor nějak pozná, že jsem jenom divák, který se spokojí s přihlížením z bezpečné vzdálenosti? Ohlédl jsem se po ostatních svatyních a spatřil jsem, jak se ke mně obracejí zlostné tváře.

Rozběhl jsem se nahoru pláží, co mi nohy stačily. Když jsem se naposledy ohlédl, mířila sylfa ke svatyni obsazené Kirmem Dellantem.

Cítil jsem podivnou radost, že mechanik dostal, co chtěl, třebaže jsem nechápal, jak vůbec může dělat to, co právě dělá.

Podle průvodců stráví dnešní noc se sylfou a ta s ním ráno odejde do města už po svých nových nohách.

Když jsem se vrátil do vestibulu Skelpinu, recepční něčím zamávala a zavolala na mě: „Pane! Máte tady vzkaz."

Předala mi disk. „Od koho to je?" zeptal jsem se překvapeně. Kdo věděl, že jsem v Crondiemu?

Pokrčila rameny. „Nechal to tu bez vysvětlení poslíček, pane."

Odešel jsem stále udivený do svého pokoje, ale když jsem tam dorazil, nepřehrál jsem si disk hned. Lehl jsem si na postel a přemýšlel jsem o hledačích na pláži. Byl celý ten jev snad jen novou zákrutou oné touhy po smrti, kterou někteří lidé neustále nosí v srdci? Takové vysvětlení mi však připadalo jako příliš jednoduché.

Po chvíli jsem rozložil stojan.

Vzpomínal jsem, co jsem na pláži viděl. Pokusil jsem se o rychlou studii svatyní i s jejich netrpělivými obyvateli, zalezlými před světlem jako číhající dravci. Udělal jsem jim svítící oči a lesklé zuby a celý výjev jsem namaloval tak, jako by bylo natolik zataženo, že se ze světa vytratily všechny barvy a zůstaly jenom šedé a chladné umbrové odstíny a černá.

Výsledek se mi příliš nelíbil, ale uložil jsem jej do paměti pro případné pozdější úpravy.

Pokusil jsem se namalovat obelisk pro měření výšky přílivu a nejprve jsem se snažil o jeho zcela realistické zobrazení. Ale jak jsem pracoval, nabyla hladina Oka nepřirozeného zakřivení a pružného vzhledu, jako by to byla prsa obrovské ženy, a obelisk se svým věncem krvavě rudých vilejšů vypadal jako černý hrot zaražený do její dokonalé pleti.

Smazal jsem ten obraz, trochu poděšený tím, co vyplulo ze spodních vrstev mé mysli.

Nakonec jsem se pokusil o obraz sylfy vylézající z moře, ale ten dopadl ještě hůř. Nedařilo se mi sylfu ztvárnit tak, aby v ní bylo vidět něco víc, než jen ošklivý mimozemský živočich. A tak jsem ji zredukoval na malý prvek kompozice, zarámovaný vztahujícíma se rukama prosícího muže. Tento obraz jsem také uložil pro další práci, ale tím jsem vyčerpal tvůrčí podnět a složil jsem stojan.

Zapnul jsem holotank. Nejprve jsem měl v úmyslu přehrát si vzkaz, ale pak jsem prolistoval menu, až jsem narazil na položku s názvem DOHADY. Navolil jsem ji a opřel jsem se o čelo postele.

Tankem proběhla směsice náhodných barev, pak se vyčistil a ukázal tvář a horní polovinu těla terénního xenobiologa jménem Crandl. Měl soví oči a řídkou bradku. Na sobě měl vybledlou kombinézu a nos měl namazaný hustou vrstvou zeleného krému proti slunci. Mluvil s vážným výrazem z kabiny pancéřového člunu. „Nemáme dosud žádnou rozumně udržitelnou hypotézu, která by vysvětlovala... eh... zvláštní vztahy mezi lidskými muži a takzvanými 'sylfami'. Situace je krajně složitá a navíc ji komplikuje skutečnost, že dosud nikdo ze zúčastněných lidí nebyl ochoten svolit k vědeckému zkoumání průběhu svých osobních vztahů.

Mohu-li se ovšem dohadovat... Zdá se, že sylfa je extrémní případ parazitické simulakrální životní formy, což není nijak neobvyklá vývojová adaptace. Jistou teoretickou potíž v tomto případě představuje skutečnost, že v průběhu evolučního procesu, který vedl ke vzniku druhu známého jako sylfa, nebyli lidé na planetě přítomni. Kromě toho se zdá, že sylfa ve své 'přírodní' podobě postrádá rozum, zatímco v adaptované podobě je přinejmenším stejně inteligentní jako člověk - i když sylfy až dosud odolávaly pokusům o změření své inteligence.

Další záhadou je zhoršování stavu takzvaného manžela sylfy se smrtelnými následky. Během sexuálních aktivit, které podle všeho hrají zásadní roli při transformaci sylfy, vypouští sylfa ze speciálních pórů ve své pokožce řasinky, které z neznámého důvodu proniknou do těla člověka. Podle všeho nejde o výživu, protože bílkoviny sylfy a člověka jsou nejen neslučitelné, ale navíc i navzájem prudce toxické."

Grandi zavrtěl hlavou. „Prostě nevíme..."

Navolil jsem další položku, debatu náboženských představitelů.

Jako první promluvila uhlazeně atraktivní žena, reverend Angeena Demirelleová z církve Spojených vesmírných kongregacionalistů. „Je jasné, že události na Noctile jsou více než jen metafora, více než jen nádherný, zázračný doklad velkolepého základu naší víry: že láska vítězí nade vším - dokonce i nad strachem ze smrti!

Ne, my cítíme jistě, že to je vesmírný mechanismus pro uchovávání lásky, že Opálové oko není ve své prosté pravdě nic jiného než bijící srdce vesmíru a že jednoho dne, až se naučíme milovat jeden druhého tak, jako manželé milují své

sylfy, tento obrovský akumulátor energie lásky vybuchne a zaplaví vesmír svou vřelostí!“ Se zářícíma očima klesla nazpět, očividně vyčerpaná svou horlivostí.

Kamera švenkla na dalšího účastníka, štíhlého muže s protáhlou sardonickou tváří. Titulek prozradil, že je to děkan Iramus Geater z Církve bojovných mužů.

Geater popotáhl a mávl rukou, jako by rozháněl zápach. „Jste očividně přepracovaná, reverende Demirelleová. A ještě očividněji jsou následky zvrhlostí praktikovaných na Noctile výstrahou Univerzálního Bytí před primitivní, nezdravou a morálně zkaženou praxí obcování s ženami.“ Děkan vyplivl poslední slovo s přízvukem čiré hrůzy.

Nato pokračoval již méně vzrušeným tónem: „Kdyby Noctile neexistovala, museli bychom si ji vymyslet jako odstrašující příklad pro ty, kterým prostý argument nestačí.“

Do zorného pole kamery se naklonil stařec s kyselým úsměvem. „Činíš snad veřejné doznání, Irame? Jsou sylfy jenom teologická zbraň? Pokud ano, proč jsi jejich výskyt omezil na Oko? Proč je nevídáme po všech oceánech pangalaktického společenství světů?“ Titulek starce identifikoval jako Rogera Lakhosona, představitele Společnosti pro pokračující vývoj lidstva. Kamera sjela dolů a ukázala spodní část starcova těla, kterou nahrazoval trs kožnatých chapadel. Každé chapadlo obepínal jakýsi návlek z oranžového hedvábí.

Stařec se zase opřel a sepjal konečky prstů. „Uvažte tento paradox: Jak může muž lidského druhu pokládat příslušníka mimozemského druhu za krásnějšího a svůdnějšího než kteroukoliv lidskou ženu? My předpokládáme, že by k tomu nemohlo dojít, kdyby se lidstvo již bylo plně vyvinulo do té míry, do jaké mu to dovoluje jeho potenciál. Musíme dál experimentovat, pohánět motor evoluce - jak nám jasně dokazují události na Noctile.“

Sáhl jsem po dálkovém ovladači, abych to blábolení uťal, ale vtom se kamera přesunula k další diskutující osobě, jisté Nelles Asiuhnové, logičce z Církve sekulární racionality se sídlem na Dilvermoonu. Byla to štíhlá žena s uhlově černou pletí a krátkými rubínově červenými vlasy sestřiženými tak, že se jí vinuly od uší velkými oblouky a spojovaly se v hřeben na temeni podlouhlé hlavy. Tvář měla ostře řezanou a v jedné nosní dírce měla vsazený třpytivý modrý topas. Okamžitě jsem zatoužil namalovat její portrét.

A tak když začala mluvit, poslouchal jsem dál. „Prozkoumali jsme velké množství dohadů o takzvaných sylfách z Opálového oka. Jediný, který nám dává smysl, je tento: životní formy z Oka jsou stejně umělými výtvory jako Oko samo. Ale k jakému účelu byli tito tvorové zkonstruováni?“

Odmlčela se, jako by si chtěla uspořádat myšlenky, ale já jsem měl dojem, že ta přestávka byla ve skutečnosti šikovným řečnickým prostředkem; že takhle už mluvila tolikrát, že mohla veškerou pozornost věnovat způsobu, jakým svá slova pronese.

Navázala tišším a temnějším hlasem. „My věříme, že sylfy existují proto, aby zaznamenávaly vzpomínky a ozvěny citových vzruchů mužů, kterých se zmocní. Myslíme si, že byly vytvořeny nějakou zmizelou nebo dočasně nepřítomnou rasou, aby přitahovaly jiné, přesně takové rasy, jako jsme my lidé: sentimentální, slabí vůči kráse, slabí vůči pečlivě vypracované iluzi lásky - druh, u kterého láska může přesáhnout i strach ze smrti.

Populace sylf v Oku je podle všeho stálá; dosud nikdy nebyly nalezeni nedospělí jedinci ani jiný důkaz rozmnožování. Z Oka vycházejí stále znovu tytéž sylfy, zvídají víc a víc a zase se vracejí do Oka, aby se zbavily lidské podoby a zregenerovaly se. Dnešní sylfy jsou nesporně krásnější, než bývaly zpočátku, jejich napodobení člověka se stále zdokonaluje.

Nevidíme v tomto mechanismu žádnou zlovolnost,“ dodala. „Manželé sice musí zemřít, aby se sylfy mohly vrátit do celého koloběhu a později najít nový zdroj vzpomínek - ale manželé jsou dobrovolníci. Máme za to, že se lidstvo jako celek nemá od tvůrců Oka čeho obávat. Proto jsme také toho názoru, že použití Transpirenu je nesprávné. Transpiren by měl být postaven mimo zákon, grály by měly být zničeny a takzvané 'vdovy' by se měly vrátit do Oka, aby mohly pokračovat v činnosti, ke které byly zkonstruovány.“

Dívala se přímo do kamery. „Pro opice je nebezpečné hrát si se strojem, kterému nerozumějí.“

Na spodku holotanku se nacházela plocha pro vysvětlivky a já jsem si vyvolal TRANSPIREN. Na simulované obrazovce na přivrácené stěně holotanku se objevily údaje. TRANSPIREN: Přetvařující prostředek pro lidi, původně vyvinutý pro lidské potápěče, aby mohli dýchat kyslík rozpuštěný ve vodě. Je nesmírně drahý, protože pro každého jednotlivého uživatele musí být vytvořen cíleně jeho specifický chemický vzorec. Náhodou bylo objeveno, že pokud sylfa nedlouho po smrti svého manžela začne denně užívat prostředek vytvořený podle DNA jejího manžela, droga na neomezenou dobu zabrání její přeměně do původní podoby.

Vzpomněl jsem si na grály plující v šeru po mléčné hladině Oka a vyvolal jsem si GRÁL.

GRÁL: Obvyklý výraz pro mechanismus, který zásobuje tzv. „vdovy“ z Opálového oka jejich denním přídělem Transpirenu. V podstatě jde o solární syntetizér navržený tak, aby mohl plout v kapalině vyplňující Oko. Každý grál je velmi drahé a zcela nenahraditelné zařízení, jehož naprogramování je přizpůsobeno na míru sylfě, které slouží. Když se grál nešťastnou náhodou porouchá nebo rozbije, sylfa se rychle vrátí ke své původní podobě.

Vypnul jsem holotank.

Chvíli jsem jenom tak ležel na lůžku, těšil se z prostého ticha a ze svěžího vzduchu, který sem přicházel otevřeným oknem. Nehodlal jsem přemýšlet o domněnkách svých spolubližních. Byl jsem si jistý, že Oko skrývá nějaký hlubší, nevyjádřitelný význam, a rozhodl jsem se, že se přidržím této romantické představy, i kdyby se mi tento význam neměl nikdy poodhalit.

Nakonec jsem vsunul disk se vzkazem do čtečky u postele. Na malé obrazovce se rozsvítil statický obrázek na pozadí světle fialové mlhy - girlanda spletená z elegantních bílých pseudokvětů rostliny, která volně pluje po hladině Opálového oka.

Povědomý hlas tiše pravil: „Občane Hendere, jsem osoba, se kterou jste mluvil včera za soumraku u bazénu vdov. Byl jste tak laskav, že jste mi ukázal své dílo, a já jsem se o našem setkání zmínila svému manželovi. Rád by si s vámi

promluvil o jisté dohodě. Pokud si myslíte, že by vás to mohlo zajímat, navštivte, prosím, náš dům dnes po večeři."

Vzkaz skončil. Uprostřed girlandy se objevil elegantní plynulý podpis: Madelen d'Osimryová - a potom adresa.

Madelen bydlela v první ulici nad nábřežím, kde se nacházely nejvznosnější paláce.

Takové pozvání mě samozřejmě vzrušilo. Nicméně obraz sylfy, jak se vynořuje z Oka, byl v mé paměti ještě příliš čerstvý - a tahle vzpomínka moje nadšení maličko tlumila.

Usnul jsem.

Probudil jsem se za soumraku chladem, který vanul dovnitř oknem. Vstal jsem, dosud rozespalý, abych je zavřel a snažil jsem se rozpomenout, co se mi zdálo.

Rudovlasá sylfa, kterou jsem viděl z elektrobusu, se mi snažila vnutit misku mléčnice s kari kořením, kterou jsem odmítal se slovy: „Ne, ne, rád bych to ochutnal, ale otrávil bych se. Opravdu."

Byla nahá; rumělkový náprsní pás odložila. Její půvab zakrývala pouze miska s mléčnicí, kterou mi svádivě nabízela.

Stále jsem cítil tlak v rozkroku. Bylo toho víc, ale podrobnosti se mi vykouřily z hlavy, když jsem ze sebe setřásl rozespalost. Byl to sen tak průhledný a ve svém významu banální, že člověka téměř přiváděl do rozpaků.

Sešel jsem dolů na večeři, ale ani jsem si neuvědomil, co jím, tak mě rozrušila vyhlídka na setkání se společensky vysoko postavenou sylfou - taková věc byla neobvyklá. Typičtí manželé nepociťovali žádné popudy dělit se o krásu svých sylf s kýmkoliv jiným.

Pomyslel jsem na Gie Rondella a jeho kumpány. Ten mě ujišťoval, že sylfy nemají žádné přátele. Napadlo mě, zda nepopisuje spíš sebe a ostatní manžely.

Po návratu do pokoje jsem se vykoupal a potom jsem se neobvykle pečlivě oblékl. Můj starý učitel Anabade mladší mi kdysi řekl: „Všichni správní umělci jsou marniví. Umělcům, kteří tvrdí, že jim na jejich vzhledu nezáleží, se nedá věřit. Nejspíš lžou i v jiných věcech."

Dvě hodiny po západu slunce jsem se dostavil na adresu, kterou mi Madelen d'Osimryová udala. Čekala mě úzká bronzová brána ve vysoké čedičové zdi. Číslo domu ozařovala modrá lampa a přes zeď se linula vůně květin.

Než jsem mohl stisknout tlačítko bzučáku, ozval se z mluvítka tichý hlas: „Dobrý večer, občane Hendere. Služebná vás k nám dovede."

Brána se otevřela, aby odhalila neobvykle ošklivou crondiemskou ženu. Bezvýrazně si mě prohlížela. „Tudy, pane."

Následoval jsem ji po mechem zarostlém cihlovém chodníku zahradou, která kdysi bývala krásná. Nyní působila dojmem dlouhého zanedbávání, záhony byly přerostlé a zaplevelené. Zdálo se, že nejvíc životního elánu si zachovaly ty nejtrnitější rostliny; když jsme stoupali na terasu, natrhl mi stiletový keř rukáv saka.

Zamumlal jsem cosi nevraživého a služebná mi věnovala škodolibě pobavený pohled. „Dávejte pozor, pane," řekla mi s potěšením. Napadlo mě, co si o mně asi myslí - ženy z Crondiemu nepochybně měly nelichotivé názory na muže, zejména ty z jiných světů, kteří sem přiletěli umřít. Má mě za jednoho z nich? Jaksi nesvůj jsem se ošil.

Na vrcholu širokých schodů na terasu jsem se obrátil a rozhlédl jsem se. Výhled na světlou hladinu Oka byl úchvatný - Oko ve tmě vyhlíželo jako obrovská zasněžená pláň a na černém rozeklaném pásu obvodového horstva mrkala světla ostatních měst.

Obrátil jsem se zpátky k paláci. Za skleněnými dveřmi vedoucími na terasu někdo čekal; černá silueta na pozadí světla uvnitř. Přes matové sklo dveří jsem ji nerozeznával zřetelně, nicméně v jejím postoji byl nezaměnitelný půvab.

Zůstal jsem na okamžik v obavách bez hnutí stát. „Pojďte, pane," řekla Crondiemanka. „Paní čeká."

Konečně jsem se pohnul kupředu, ale naplňovala mě směsice předtuch a kupodivu i lítosti... jako bych měl ve svém životě minout cestu, po které už nebudu moci nikdy projít.

Služebná mi podržela dveře a já jsem vešel.

A pak jsem poprvé zřetelně spatřil Madelen.

Jsou věci, které se vzpírají popisu, a přesto působí tak mocným dojmem, že nás to nutká je popisovat znovu a znovu - nejen druhým, ale i sobě. Vojáci se pokoušejí popsat halucinacím podobné zážitky z války. Matky se snaží popsat pocit, který mají, když si přiloží k prsu své novorozené dítě. Milující se pokoušejí popsat ztrátu svých milovaných. Svatí se pokoušejí popisovat dotek svých božstev.

Já se pokusím popsat Madelen... třebaže jsem přesvědčený, že ani moje ostře střežená vzpomínka mi její obraz nepodává úplně správně.

Pleť měla tak světlounce fialovou, že byla téměř bílá. Příval průsvitně ametystových vlasů se jí snášel v zářících vlnkách až téměř k pasu. Oči měla velké a červenohnědé a rty temně karmínové. V té chvíli mi její zabarvení připadalo jako to nejkrásnější myslitelné... a každá jiná žena ve vesmíru ve srovnání s ní jako špinavá hrouda.

Široké lícní kosti, klenuté obočí, úzká brada pod velkými ústy - to byly podrobnosti celku tak děsivě půvabného, že jsem musel sklopit zrak.

Na sobě měla prosté bílé šaty bez rukávů, sahající po kolena, s vysokým límcem ze stříbrného brokátu - ale neměla žádné šperky. K záhybu látky na pravé kyčli měla přišpendlený růžovofialový květ noční liány a snítku popelavě růžové tařice. Jakákoliv jiná ozdoba by jí jen ubírala na dokonalosti. Na levé straně byly její šaty opatřeny rozparkem až k pasu, který odhaloval hladké stehno.

Tělo se zdálo být ve všech ohledech zcela lidské; dokonalý úzký pas, boky trochu širší, než bylo právě v módě, malá oblá ňadra, široká ramena, půvabné paže, dlouhý elegantní krk. Takový neživý výčet však neposkytuje žádnou použitelnou představu o tom, jakým dojmem na mne působila.

Připadalo mi, že její manžel musí být velice blízko smrti.

Voněla týmž parfémem, který jsem postřehl u bazénu, a já jsem přemítal, jestli to je výsledek voňavkářského umění nebo vlastní vůně jejího těla.

V pangalaktickém společenství světů, kde může být krásný každý, kdo má trochu peněz, si člověk na obyčejnou krásu

zvykne. Ta její byla tak neobyčejná, že když řekla „Dobrý večer, občane Hendere," zareagoval jsem jakýmsi zachroptěním.

Ale trochu jsem se vzpamatoval a dodal jsem: „Promiňte; asi jsem se trochu nachladil."

Přijala tuto omluvu bez sebemenší stopy výsměchu. „To je mi líto... naše podnebí není v této roční době právě příjemné. Měl byste naše město navštívit na jaře; to je mnohem krásnější." Trochu roztouženě se usmála.

Byla to tak neodmyslitelně lidská poznámka, že jsem nedokázal vymyslet žádnou odpověď, a tak jsem prostě přikývl.

„Nuže," řekla stále s úsměvem. „Byron by se s vámi rád setkal hned teď." Obrátila se a já jsem pochopil, že mám jít za ní.

Kráčela k jasně osvětlené chodbě. Její půvab v přiléhavých šatech mě hypnotizoval do ještě větší míry, než tomu bylo u bazénu vdov, a já jsem zakopl o okraj koberce. Jak jsem se snažil znovu získat rovnováhu, zadupal jsem. Ani se neohlédla.

Z naší cesty palácem si nepamatuji nic. Normálně bych se zajímal o nábytek, výzdobu, umělecká díla - odjakživa mě fascinovali bohatí lidé a jejich zvláštní nevkusné libůstky.

Nyní jsem však stejně dobře mohl jít beztvarým bílým tunelem; jediné, co jsem vnímal, byla Madelen.

Postupně však ke mně pronikly i další podněty, a ty sílily. Nejprve pach: ostrý pach chemikálií a nemoci. Světlo potemnělo. Madelen kráčela pomaleji a v jejím ladném kroku se začala projevovat podivná váhavost.

Konečně se zastavila a já také - poté, co jsem jí stanul po boku, neboť jsem ji zoufale toužil spatřit z profilu. Věnovala mi rychlý nejednoznačný pohled a pak promluvila. „Občane Hendere, to je můj manžel Byron Osimry z Barramatty."

Když jsem od ní váhavě odvrátil zrak, pocítil jsem příval rozpaků, po kterém následoval zhnusený šok.

Z Byrona Osimry ho toho moc nezbývalo. Jeho pozůstatky ležely na úzkém nemocničním stole, napojené na hadičky a dráty snímačů, přikryté lesklým prostěradlem z černého plastu. Bylo to, jako by tam ležela kostra, ovšem hroutící se kostra z nějaké měkké hmoty. Jeho obličej se skrýval za umělou tváří a já jsem uvažoval, jestli ty chytré, umně vyvedené rysy na masce patřily skutečně Osimrymu předtím, než takhle zchátral. Maskou vyhlížely jeho oči, vlhké černé bulvy, které z nějakého důvodu působily děsivěji než všechno ostatní. Představil jsem si, jak musí vypadat jeho tělo pod prostěradlem: hrouda rozkládajícího se masa a z té hniloby vyčnívající drolící se kosti.

Hlavou mi bleskla ohavná představa: Madelenin půvab vášnivě přitisknutý k této živé mrtvole. Okamžitě jsem ten obraz od sebe odehnal dřív, než mě přepadlo dávení, než jsem se otřásl, nebo než jsem mohl jakkoliv jinak dát najevo svou reakci.

Když promluvil uměle generovaným hlasem, jeho tělo a hlava zůstaly bez hnutí. „Vítejte v našem domě, občane Hendere!" Znělo to nepřiměřeně energicky.

Podařilo se mi zdvořile naznačit úklonu a říci: „Děkuji, občane Osimry."

Následovala trapná chvilka ticha, během níž jsem odolal nutkavé touze vrátit se pohledem k Madelen, třebaže jsem nevnímal prakticky nic jiného, než její přítomnost vedle sebe.

„Tak," ozval se konečně Osimry. „Madelen mi řekla, že jste schopný umělec. Mluvila docela nadšeně o náčrtku, který jste jí ukázal. Bazén vdov, tuším."

„Opravdu?" Mínil jsem to jako nezávaznou zdvořilost, ale vyhrklo to ze mne s nádechem dychtivého úžasu.

„Opravdu," potvrdil poněkud suše. „Jak jsi to říkala, miláčku? Myslím, že nějak jako 'Obraz občana Hendera zachytil něco z té bezútěšnosti a sterility'."

Byl v tom nějaký silný podtón, nějaký nezkrotný emocionální zápas, kterému jsem vůbec nerozuměl. Pohlédl jsem na Madelen a její tvář byla podivně napjatá - třebaže jí ten výraz na kráse nic neubíral.

Překvapilo mě, že se v Osimryho umírajícím těle může stále skrývat taková silná vůle, nicméně její existence mě přiměla k ostražitosti. „Ehm," vypravil jsem ze sebe hloupě. „No, ona je to jen taková předběžná skica, víte?"

„Aha," řekl Osimry. „Přinesl jste s sebou své portfolio? Mohu je vidět?"

„Zajisté," přisvědčil jsem a obrátil jsem se, abych rozložil stojan. „Bude to takhle dobré?" otázal jsem se, maje na mysli umístění stojanu.

„V pořádku. Zařídil jsem to tak, že zrak bude to poslední, co mě opustí. Ze zcela zřejmých důvodů." Jeho strašlivé vlhké oči se stočily k Madelen.

Usadil jsem arch multimemu namísto a zapnul jsem jej.

Ukázal jsem na první obraz. „To je scéna, kterou jsem namaloval při své návštěvě na Sněžné. Víte o efemeralech, kteří tam kdysi dávno žili? Tohle byl jeden z jejich portrétních sálů - dnes je samozřejmě v troskách." Multimem ukazoval chodbu zavátou sněhem. Na jejích plísní porostlých stěnách viselo nakřivo několik roztrhaných obrazů a celý výjev lemoval bortící se rám dveří. Na tenhle kousek jsem byl hrdý; šťastnou náhodou nebo díky podvědomé dovednosti se různé úhly poskládaly v temný vír, chvějící se na pokraji chaosu.

Osimry neříkal nic. Přešel jsem k dalšímu obrazu. „Tohle je dvorní portrét linejského nejvyššího popravčího den před jeho odchodem do výslužby." To byla neobvyklá zakázka, ale výsledek mě opět potěšil. Podařilo se mi mimozemšťanovi podobnému modré ropuše vdechnout téměř lidský výraz důstojné vážnosti a očekávání- třebaže jsem si nikdy nebyl docela jistý, zda to bylo vhodné. Mimozemšťané mají přece jen jiná měřítka.

Pěkná práce," řekl Osimry. „Nemáte ale něco z našeho městečka?"

„Nu," řekl jsem, „jsem tady jenom krátkou dobu a vlastně mám jenom hrubé náčrty. Těmi se nemohu chlubit."

„Nesmysl, Hendere," prohlásil. „Určitě jsou nádherné -ale budu mít na paměti, že to je nedokončená práce. Ukažte nám je." V tom umělém hlase bylo skryto jakési ostří, které naznačovalo, že by nemusel zůstat tak zdvořilý, kdybych byl tak bláhový a vzdoroval mu.

Pocítil jsem náhlý záchvěv obav. Jednat s velmi bohatými lidmi je vždycky nebezpečné: často odmítají uznávat hranice, na které si musí dávat pozor lidé z nižších vrstev. Asi ode mne bylo neopatrné sem přijít.

„Jak si přejete," řekl jsem posléze. „I když, jak jsem řekl, mám jenom pár věcí." Sundal jsem multimem, který obsahuje mé standardní portfolio, a nahradil jsem jej náčtníkem.
Ukázal jsem obraz tesané brány k pláži Setkání.
„Á," řekl. „Už mi to připadá tak dávno, co jsem jí prošel. A přece je to krátká doba, počítáno podle dní. Další obrázek!"
Dotkl jsem se multimemu a vyvolal jsem obraz bazénu vdov.
Dlouhou chvíli si jej prohlížel. Nakonec prohlásil: „Výrazná práce, ale nevidím tam tu melancholii, kterou popisovala Madelen. Mně to připadá docela idylické."
Opět jsem pocítil podtón konfliktu, ale tentokrát jsem se na Madelen neodvážil pohlédnout.
Předvedl jsem náčrtek nahé rudovlasé nymfy.
Okamžik na něj hleděl bez jakékoliv reakce a pak se zeptal: „Sylfa?"
„Aspoň si to myslím," přitakal jsem, maličko dotčený jeho pochybovačným tónem.
„Někteří muži jsou tak malicherní, že potřebují, aby jim ostatní záviděli. A tak posílají své miláčky ven." Přitlumil hlas. „Nicméně se to dá pochopit... i když v tomhle případě je to krutě uspokojované nutkání. Řekněte mi, Hendere, máte rád výzvy? Myslíte si, že byste mohl uspět tam, kde už mnozí jiní selhali? Namalovat obraz sylfy, který by zachytil její více než lidský půvab?"
„Už mě to napadlo," řekl jsem opatrně.
„Dobrá! Ukažte nám další."
Jakmile naskočil obraz vynořující se sylfy, viděné mezi vztaženýma rukama hledače, Osimryho tělo se roztříslo. Užasl jsem; byl bych si myslel, že v jeho zbědovaném stavuje takový pohyb nemožný.
„Vypněte to," zasípěl. „Vypněte to!"
Neprodleně jsem multimem vypnul. „Promiňte," řekl jsem. „Nechtěl jsem nikoho urazit."
Osimry zůstal ležet bez hnutí a jeho strašlivé oči se upíraly na mne. Ticho trvalo tak dlouho, až jsem se začal bát, jestli nezemřel. Málem jsem už plácl něco hloupě nevhodného, když znovu promluvil.
„Ne," řekl. „Udělal jste jen to, oč jsem vás požádal. Ale to, co jste mi ukázal, byla čirá lež. Nebo zkreslená pravda, jestli se vám to tak líbí víc. Podívejte se na Madelen a řekněte, jestli je to jenom ta věc, kterou jste namaloval. Podívejte se!"
A tak jsem se podíval. Oplácela můj pohled s jistým chladem, ale ne sebevědomě. Ani rozmrzele.
„Chápu, kam míříte," řekl jsem - ale divil jsem se, jak je možné, že o ní mluvíme, jako by tu nebyla. Nebo jako by byla nějaký hezký neživý předmět.
„Dobře, dobře. Vaše práce se mi líbí, Hendere, a kromě toho během jednoho nebo dvou dní umřu a kdo ví, jaká je pravděpodobnost, že se tu vyskytne jiný jakkoliv známý malíř, než se proměním v hromádku červivého masa."
Díval jsem se stále na Madelen a spatřil jsem, jak se jí do tváře vkrádá smutek. Ústa se jí zachvěla a jeden koutek se sevřel. Váhavě jsem obrátil pozornost zpátky k Osimry -mu.
Cítil jsem, že bych měl říci něco soucitného, i když mi Osimry ve skutečnosti už nyní připadal jako neživý, jako mluvící mrtvola. Než jsem si však v duchu dokázal zformulovat nějakou soustrastnou poznámku, on pokračoval:
„Takže. Objednávám u vás portrét mé drahé Madelen, jaký nejlepší svedete. Přijďte zítra ve stejnou dobu a začněte."
Podle všeho pokládal dohodu za uzavřenou a já bych se mu stejně neodvážil odporovat, i kdybych ji sám nechtěl tak zoufale malovat.
„Pokud zemřu dřív, než budete hotov, musím mít jistotu, že práci dokončíte." Odmlčel se a oči mu kalně zaplály. „Mohu vám věřit?"
„Dokončím portrét, jak nejlépe budu umět," slíbil jsem.
Nějakým způsobem, který jsem nepostřehl, přivolal crondiemskou služebnou, která se zjevila po mém boku se sepjatýma rukama. Osimry znovu promluvil: „Služebná vám předá honorář; pokud se vám bude zdát málo štědrý, řekněte a dohodneme se. Prozatím se s vámi rozloučím. Moje milovaná a já musíme co nejlépe využít posledních hodin, které nám zbývají." Stočil pohled k Madelen a mně připadalo, jako by ji jeho oči v příšerném očekávání ohmatávaly.
„Na shledanou," řekla, aniž se ke mně otočila.
„Dobře. Na shledanou," řekl jsem a žaludek se mi svíjel hnusem a nenaplněnou žádostivostí.
Vyšel jsem ven za služebnou a nějak se mi podařilo neohlédnout se.
Nechtělo se mi vracet se do svého pokojíku sám, a tak jsem si najal rikšu a nechal se odvézt do Chladné krve, klubu, který tvrdil, že mezi svými zákazníky má i sylfy.
Tam jsem pil abraxaské brandy a kouřil zlatozelený jaworldský hašiš, dokud vesmír zase nebyl plný příjemné nedbalosti.
Neviděl jsem žádné sylfy, ale po dalším hašiši a dalším pití se mi tento nedostatek zdál být už bezvýznamný.
Zanedlouho jsem se seznámil s přátelskou mladou ženou a pozval jsem ji, aby si ke mně přisedla. Byla hezká a měla špatnou náladu; líbila se mi. Prozradila mi, že pochází z Amphory, světa zahrad, a že ona a několik jejích polomanželů přilétli na Noctile se zájezdem.
Všichni její polomanželé se rozběhli po nevěstincích, protože doufali, že se dostanou do postele se sylfou, vysvětlovala mi. Ona byla o něco chytřejší než její muži, vlastně až příliš chytrá, než aby věřila, že se sylfy dají tak snadno koupit. A tak se od nich odtrhla, aby hledala realističtější potěšení.
Vyprávěla mi to s nezaměnitelnou naléhavostí a rukou mi lehce přejížděla po stehně.
Vybrala si dobře; doslova jsem plál nenaplněnou sexuální energií. Když jsme v mém poschodí vystoupili z výtahu, prakticky jsem ji chodbou ke svému pokoji nedočkavě odvlekl.
Její tužby se podle všeho blížily mým a noc uplynula v rozkoších. Příliš si z toho nepamatuji, až na to, že měla na obou svalnatých hýždích vytetované drobné rybky. Když napjala zadek, rybky vypadaly, jako když plavou. „Symboly plodnosti," poučila mě.

Ráno odešla, aniž by mě probudila.

Byl to - nebo to mohl být - naprosto uspokojivý prázdninový vztah: prudký, krátký a spořádaný. Přesto jsem nadále cítil hryzavou nespokojenost, která ve mně vyvolávala vztek na sebe sama.

Měl jsem před sebou dlouhý den, ale jediné, po čem jsem toužil, bylo, aby co nejdříve přišel večer. Mohl jsem celý den prospat; unavený jsem na to byl dost. Nicméně stále jsem byl nabitý zvláštní energií a nechtělo se mi vracet do postele.

Sešel jsem dolů na lehkou snídani. Potom jsem procházel hotelovou halou a prohlížel jsem si asi tucet reklamních holotanků, rozmístěných po jejích zdech.

Zastavil jsem se před jedním z nich, abych se podíval na ženu, která byla téměř tak krásná, jako by to byla sylfa. Možná to i byla sylfa - žádné záznamové médium nedokázalo plně zachytit intenzitu krásy sylf, jak se ke svému zklamání a těžké finanční ztrátě přesvědčilo již mnoho dokumentaristů. Každopádně nadšeně propagovala zábavnou plavbu po Oku. „Naloďte se na pancéřový plachetní katamaran Létající mléčnice u Staroměstského přístaviště. V tomto období za mimosezónní jízdné. Vyplouvá se v 10:00 a ve 14:00 hodin. Noční plavby ve 25:00; vydejte se na plavbu za svitu Světlušky s někým, koho milujete, nebo s někým, koho byste chtěli milovat."

V tanku se objevil zpomalený záběr šikmo shora: od přídě člunu se rozbíhaly podivně vazké vlny vod Oka, jako by loď plula slazeným kondenzovaným mlékem.

Opět naskočil obraz zářivě se usmívající ženy. „Pozorujte zvláštní formy života Opálového oka v jejich přirozeném prostředí. Pozorujte rejnoky, luskounovce a měsíčněnky. Příležitostně se na hladinu vynoří i uhořnatec, nebo můžete mít i to štěstí, že spatříte rozpouštějící se sylfu."

Z Oka vyskočil velký rejnok a jeho bílá křídla zazářila ve slunci. Dopadl s hromovým zaduněním zpět a zdvihl gejzír duhově třpytivé pěny.

Žena mluvila dál: „Zajištěna jsou veškerá bezpečnostní opatření. Občerstvení k dispozici. Máte životní příležitost - nepromeškejte ji."

„Dobrá," řekl jsem. „Nepromeškám."

Toho rána jsem byl na Létající mléčnici jediným cestujícím. Vybral jsem si sedadlo ve střední gondole těsně před stěžněm. Kopule z pancéřového skla skýtala panoramatický výhled, přičemž chránila řady sedadel před nebezpečími Oka, a každé sedadlo bylo vybaveno obrazovkou a sluchátky.

Člun se odpoutal od přístaviště, vyklouzl mezi vlnolamy, poháněn nehlučnými vodními tryskami, a jeho vratiplachta se třepetala ve větru. Na otevřené hladině se vratiplachta vzedmula do aerodynamické křivky a my jsme vystřelili kupředu souběžně s holými černými útesy, klouzali jsme po perleťové hladině a od obou přídí se vinuly závoje vln hrající duhovými barvami. Člun se chvěl jako živý a houpal se na vzdouvajících se vlnách. Probouzelo to ve mně podivné rozjaření a já jsem se cítil o něco méně nedočkavý.

„Obávám se, že dneska moc divokých zvířat neuvidíme." Ten hlas se ozval ze sedadla za mnou; neslyšel jsem nikoho přicházet.

S trhnutím jsem se obrátil a spatřil jsem malého, poněkud scvrklého Crondiemce. Seděl pohodlně natažený v sedadle a kroutil si cigaretu z nějaké kysele páchnoucí rostlinné hmoty.

„To je škoda," řekl jsem.

Teď si tu cigaretu zapálil. Začpělo to ještě hůř než předtím a já jsem byl rád, že nejsem příliš náchylný ke kinetózám.

„Jo, počasí je špatné; dneska všechno zůstává hluboko dole."

Potáhl z cigarety a díval se na mne podivně dychtivýma očima, jako by pozoroval nějaký výstřední zázrak.

Po chvíli mi jeho mlčenlivé zkoumání začalo jít na nervy, a tak jsem se pokusil zahájit konverzaci. „Vy jste kormidelník!"

„No, můžete mi tak říkat," odpověděl. „Ale ve skutečnosti je loď plně automatizovaná a nepotřebuje mě. Někdy ji nechávám plout úplně samotnou. Ale dneska ne."

Zdálo se, že mi nahrává na smeč. „A proč dneska ne?"

Zasmál se. „Protože jste na palubě vy, samozřejmě."

Byl jsem zmatený a trochu nervózní. Má proti mně ten podivín něco? Rozhlédl jsem se po třpytivém povrchu Oka. Provzdušněná kapalina měla menší hustotu než voda; lidské tělo by se okamžitě potopilo, a než by se octlo metr pod hladinou, bylo by z dohledu.

„Ano?" řekl jsem. „Vždyť jsem obyčejný turista."

Trochu výsměšně odfrkl. „Obyčejný turista... který se chystá zbouchnout Osimryho Madelen."

Zavalily mě rozpaky a zlost. „Co vy o tom víte? A co je vám po tom?"

„Eh, nic mi po tom není, ale každý v Crondiemu ví o vás a Osimryho Madelen. Že máte namalovat její obraz... a že ji budete malovat ještě kdovíjak dlouho po tom, co Osimry natáhne brka." Spiklenecky se na mne ušklíbl.

Nenapadala mě žádná vhodná odpověď, a tak jsem neříkal nic a díval jsem se ven na ubíhající útesy.

Nyní promluvil tišším hlasem, který však zabarvovala hořkost. „Já vím, co si vy jinozemci myslíte o mužích z Crondiemu. Že nám naše ženy uřízly koule, že neumíme ocenit krásu." Náhle se uchechtl. „No, je pravda, že by mě moje žena asi vyléčila nožem, kdyby někdy zjistila, jak moc umím ocenit krásu. Ale ona se to nikdy nedoví; my jsme se naučili žít s těmi touhami, které vás jinozemce zabíjejí."

Jeho důvěrnost mi připadal velice zvláštní. Všichni ostatní Crondiemci, které jsem viděl, se tvářili nepřístupně a uzavřeně, a já jsem se divil, proč se mnou kormidelník mluví o takových intimních záležitostech. Možná byl prostě na místní poměry užvaněný. Anebo mě možná okolnosti přenesly přes jistou hranici mezi turistou a účastníkem života města.

„Dokážeme žít se svými touhami... ale jestli máme být upřímní, musíme se také přiznat k závisti." Odklepal popel na

palubu. „Hlavně závidíme vám jinozemcům, kteří sem přijdete a utrhnete si vdovy... dokonalé zralé plody z naší zahrady.“ Vzdychl.

„Já ji chci jenom namalovat,“ řekl jsem posléze.

Další uchechtnutí naznačilo, že si o tom myslí svoje. „Nevíte snad, že s vdovou můžete do postele naprosto bezpečně? Nebude to tak dobré, jako se sylfou, kterou jste si sám opracoval - aspoň se to tak říká - ale bude to dost dobré. Jo, dost dobré. A aspoň na to neumřete. Ani nechytnete nic ošklivého. Víte to?“

Hrdlo se mi náhle bezdůvodně stáhlo. „Ano,“ zamumlal jsem. „Vím.“

Konečně dokouřil a odešel.

Nervózní houpání a nakláněni člunu mi už nepřipadalo příjemné. Rozhlížel jsem se kolem sebe, až jsem nakonec našel malé černé tlačítko na opěrce pro ruku svého křesla. Na tlačítku byl symbol hůlkovité sehnuté postavy, která si jednou rukou držela hlavu a druhou žaludek. Z beztvaré hlavy visela vlnkovaná čára znázorňující stylizované zvracení. Stiskl jsem tlačítko a ucítil jsem bodnutí injektoru, který mi do prstu vstříkl jakýsi utišující lék. Po něm jsem se cítil lépe.

Po další jednotvárné hodině brázdění Oka mě Létající mléčnice bezpečně vysadila v přístavišti.

Úplně mě přešla chuť navštěvovat pamětihodnosti. Každé místo má tisíc půvabů, ze kterých se nejsnáze mohou těšit cizinci, kteří je vidí nepřivyklýma očima. Avšak Crondiem pro mne nabyl jediného významu a tento význam byl to jediné, na co jsem dokázal myslet.

Vrátil jsem se do pokoje a objevil jsem, že ložní prádlo je vyměněné a pokoj je dokonale uklizený.

Vytáhl jsem svůj stojan a pokusil jsem se zabrat do práce - často při práci ztrácím smysl pro čas a zjišťuji, že utíkají celé hodiny, aniž bych si toho všiml. Avšak toho odpoledne jsem si až příliš myslel na nadcházející večer a neustále jsem se díval na hodinky. S tím, co jsem udělal, jsem nebyl spokojený.

Pokusil jsem se namalovat Byrona Osimryho na jeho nemocničním stole. Namaloval jsem jeho tvář ve dvou rovinách: zřetelné kovové rysy umělé tváře a lehce prosvítající - jako by maska byla částečně průhledná - rozkládající se maso, které se muselo nacházet pod ní. Zdůraznil jsem oko, převalující se v jamce plné hnisu, pruh oslizlé kosti, klubko červů na hnijící tváři a černé zuby probleskující roztřepený m i vlákny svaloviny.

Vyhrál jsem si s detaily zařízení pro podporu života. Hadičky jsem změnil v šupinaté plazy a článkovaný červy. Na nohách stolu vyrostla rozeklaná kopyta. Panely přístrojů jsem uspořádal tak, že číselníky, voliče a obrazovky vytvořily šklebící a pitvořící se antropomorfní tváře.

Když jsem konečně poodstoupil, abych obraz zhodnotil, uvědomil jsem si, že jsem namaloval Osimryho v jakémsi nemocničním pekle. Ten obraz se nejlépe hodil ke strašení dětí.

Místo umění jsem vyrobil propagandu. Téměř jsem ten kousek viděl viset jako plakát v halách škol po všech pangalaktických světech. Text k němu by mohl znít: „Chlapci, až vyrostete, nenavštěvujte Noctile. Podívejte se, co by se s vámi stalo!“

V prvním popudu jsem ten obraz chtěl smazat - ale nechal jsem si jej. Snad z něj dokáži vydobýt něco lepšího; pokud ne, mohu jej vždycky nabídnout výrobcům plakátů. Ne každá propaganda je špatná.

Zbytek odpoledne jsem strávil vysedáváním u okna a vyhlížením na střechy a markýzy Crondiemu - a myšlenkami na Madelen d'Osimryovou. Už jsem si jen s námahou vybavoval, jak krásná se mi zdála, a zvažoval jsem, jestli jsem včerejšího večera nebyl trochu přetažený... jestli mé vědomí, vzburcované očekáváním, nepřikrašlovalo skutečnost.

Když nadešel soumrak, byl jsem příliš nervózní, než abych mohl jíst, a tak jsem sbalil stojan a vydal jsem se k bazénu vdov.

Přišel jsem tam trochu později, než onoho prvního večera. Sloužící už stáli podél nábřeží a drželi ručníky, župany a měkce vystlané skříňky na grály. Lucerny jim stály u nohou a vrhaly kolem žluté světlo. Sloužící byli výhradně Crondiemci.

Na druhé straně cesty čekala skupinka turistů, většinou mužů, kteří spolu bodře rozmlouvali. Vyhnul jsem se jim a našel jsem si místo kousek dál na nábřeží vedle jednoho ze strážných chrličů.

Vody bazénu se rozvlnily, vynořila se první vdova a pomalu stoupala po schodech z bazénu na nábřeží. Jednou rukou si tiskla k tělu grál a grál byl také to první, o co se její sloužící postarala. Opatrně jej vzala a uložila do skříňky.

Když se vdova zbavila svého břemene, padla na všechny čtyři. Z úst a z nosu jí vytékaly prameny bílé kapaliny, jak si vyprazdňovala plíce, a pak se rozkašlala, přičemž se jí záda hrbila námahou. Vypravila ze sebe mňoukavé zakvílení. Slyšel jsem, jak ztěžka oddechuje jako vyčerpané zvíře.

Asi za minutu vstala a vzala si ručník, který jí služebná podávala. Její pohyby, zprvu neohrabané, nabývaly na jistotě a ona se důkladně vydrhla, nevšímajíc si vyzývavého pokřikování turistů. Nařasila roucho kolem svého pohledného těla a odkráčela se služebnou směrem, jak předpokládám, ke svému paláci.

To už se vynořovaly i další vdovy, ale já jsem tam nezůstal, abych je sledoval všechny.

Byly ty vdovy všechny krásné?

Ano, samozřejmě, i když tma jejich krásu do jisté míry zastírala.

Jenže mně neutkvěla v paměti jejich krása, ale jejich krátká bezmocnost, jejich bolest. To divadlo v sobě mělo něco strašlivě nesprávného a já jsem doufal, že už to nikdy neuvidím.

Když jsem se ohlásil u zahradní branky, vpustila“ mě crondiemská služebná dovnitř. Dívala se na mne rozmrzele, bez onoho pobavení, které dávala najevo předchozího večera - což jsem pokládal za zlepšení.

Zavedla mě do místnosti za terasou. Teprve nyní jsem si všiml, že je vkusně zařízená udržovanou zelení, bílým proutěným nábytkem a polštáři s pestrými vzory. Ta výzdoba by se hodila do jakéhokoliv přímořského bungalowu na stovce různých světů.

Madelen v dlouhém černém rouchu s karmínovou šerpou byla ještě nádhernější než předtím. Pocítil jsem před ní drtivé zahanbení za své předchozí pochyby.

„Dobrý večer, občane Hendere," oslovila mě.

„Dobrý večer," odpověděl jsem poněkud bez dechu. „Říkejte mi, prosím, Millen."

„Dobrá," souhlasila bez jakékoliv stopy posměchu. Připadalo mi, že mimo její krásu je nelidský i její očividný nedostatek sebevědomí. Lidskou ženu by plamen v mých očích pobavil - anebo by mnou pohrdala.

„Smím vás oslovovat Madelen?" zeptal jsem se.

„Zajisté," přisvědčila. „Byron se s vámi dnes večer nesetká; zůstalo mu už příliš málo sil." V očích se jí zaleskly slzy, ale nevytryskly. Užasl jsem ještě víc. Znaly sylfy lásku, lásku v lidském slova smyslu? Z nějakého důvodu jsem měl za to, že citová pohnutí proudí jediným směrem: k sylfám.

„To je mi líto," řekl jsem.

Přikývla. „Vím, že to tak musí být. Ale je to těžké." Pokusila se vykouzlit nepatrný úsměv. „Nuže, co kdybychom začali? Mám udělat, co budete chtít, do posledních podrobností. Je tato místnost vhodná? Můžeme přinést další světla, jestli si budete přát."

Rozhlédl jsem se. „Světlo je dobré. Snad bychom mohli přesunout pohovku do kouta. Odnést ty květiny." Ukázal jsem na místo, kde bělost stěny nekazily žádné reprodukce ani tretky. „A mohli bychom pohovku zakrýt bílým přehozem?" Představa Madelen na pozadí toho pastelového kartounu mi zvedala žaludek.

Madelen kývla na služebnou, která odběhla a vrátila se s bílou pokrývkou a další Crondiemankou. Obě služebné dotlačily pohovku do rohu a pokrývku přehodily přes ni.

Madelen na mne tázavě pohlédla. „Dobrá," řekl jsem. „Posadíte se?"

Posadila se na pohovku a roucho se kolem ní složilo do půvabných záhybů. Už jsem maloval mnoho formálních portrétů a drapérie jsou obvykle záležitostí nekonečných uprav. Tahle okamžitá dokonalost působila téměř zlověstně.

Rozložil jsem svůj stojan a zapojil jsem paletu. „Udělám si nejdřív pár zběžných studií," řekl jsem.

Přikývla a upřela pohled kamsi mimo mne do temnoty noctilské noci.

Měla to být elegantní kompozice: bílá stěna, černý šat a jediné barvy představovaly její světlounce fialová pleť, ametystové kadeře, oči a ústa. A ona byla vynikající model, nehybná a přesto nějakým způsobem plná života. Přesto se mne po pouhých několika minutách zmocnil pocit neschopnosti. Namaloval jsem se vším svým zanícením a zručností její tvář, její dlouhé ruce - a pak jsem se podíval na ni a viděl jsem, jak zoufale nedokonale malba vystihuje skutečnost.

Muselo na mně být vidět, že se mi nedaří, protože Madelen promluvila soucitným tónem: „Jsem obtížný námět?"

Omluvně jsem se usmál. „Dobře se na vás dívá, ale je nesmírně obtížné vás namalovat. Váš manžel měl pravdu, když mluvil o výzvě; dosud nikdo vlastně nenamaloval výstižný obraz... obraz osoby, jako jste vy."

„Můžete mi říkat sylfa; nejsem nic jiného. Ten výraz mi nevadí." Mluvila naprosto věcně.

Zahořel jsem zvědavostí, která přehlušila všechno ostatní. „Rád bych vám položil spoustu otázek, kdybych mohl."

Pohodlně se na pohovce opřela. „Ptejte se, Mil lene. Manžel mi nařídil, abych udělala všechno, co si budete přát."

„Nerad bych se vás nějak dotkl."

Usmála se. „Pochybuji, že byste se mne mohl zeptat na něco, co by mi bylo nesnesitelně nepříjemné."

Z nějakého důvodu mne její sebedůvěra dojala jako plně lidský, tklivý projev. Potlačil jsem nesmyslný popud rozplakat se.

Sklopil jsem oči a snažil jsem se uspořádat si myšlenky. Mluvím s cizím tvorem. Tohle je sylfa, parazitický organismus neznámého původu a účelu, nikoliv žena. Vysála život z Byrona Osimryho. A z kolika dalších mužů? Jestli má Osimry nějaké přátele, nějakou rodinu, pak ti zajisté pokládají tohoto tvora za zrůdného vraždícího démona.

Pro mne ovšem nepředstavovala nebezpečí; je to snad důvod, proč nevnímám její zrůdnost?

„Nuže," řekl jsem nakonec. „Jaké to je, být sylfou?"

„Vy jste si to nepromýšlel právě důkladně, že?"

„Co tím chcete říci?" Postřehl jsem ve svém hlase obranný tón, třebaže její tvář nevyjadřovala ani výsměch, ani pohoršení.

„Millene, vy jste se zeptal, jaké to je být mnou. Kdybyste se na totéž zeptal kohokoliv jiného, čekal byste, že dostanete rozumnou odpověď? Nevím, jaké to je být někým jiným než Osimryho Madelen. Očekáváte skutečně, že byste pochopil, jaké to je být někým jiným než Millenem Henderem?"

„Asi ne." Asi jsem si zprvu myslel, že je poznatelnější, méně složitá, právě proto, že není člověk. Nyní jsem viděl, jak bytostně lidský názor to je. „Bude pro vás tedy snadnější mi říci, čím se ode mne lišíte? Nebo od kteréhokoliv člověka?"

„To jste jen jinými slovy vyjádřil tutéž otázku, Millene," odpověděla - trochu smutně. „Pokud vím, jsem ve své lidské fázi stejně člověkem jako vy."

„Skutečně? Jak je to možné?"

„A proč ne? Moje osobnost pochází pouze od mužů, se kterými jsem žila, odnikud odjinud."

Uvážil jsem to. „Lidé takhle ke svým povahám nepřicházejí."

„Opravdu ne? Jste po fyzické i kulturní stránce produktem svých předků. Já jsem produktem svých manželů -genů a kultur jejich předků." Odvrátila pohled a vyhlédla ven k bledému přísvitu Oka. Její nečekaně zamyšlená nálada stupňovala její krásu do nesnesitelné míry. Jen s obtížemi jsem nezapomínal dýchat. „Jistě," pokračovala, „vyvíjela jsem se zprostředkovaně - ale jen do jisté míry, stejně jako vy. Neměl jste snad učitele?"

„Měl," připustil jsem. „Ale někteří z mých učitelů -a polovina mých předků - byly ženy."

Usmála se a zlomyslně se na mě podívala. „A vy si myslíte, že muži nedokáží pochopit, jaké to je být ženou? To je ale pozoruhodně zastaralá představa. Podobnost mezi lidským mužem a lidskou ženou je mnohem podstatnější než rozdíly mezi nimi; není to snad moudrost uznávaná už tisíce let, ještě dřív, než se lidé poprvé vydali ke hvězdám? Muž se může stát ženou a žena mužem, aniž by jim psychické přizpůsobení činilo nějaké nezvládnutelné potíže. Nejsou snad takové

změny tím nejlacinějším trikem v repertoáru genových manipulátorů?“
„Myslím, že ano,“ řekl jsem.
„Neslyšel jste ještě o Helidě Jonesové, někdejší svaté Feministické církve? Přišla k Oku, aby získala sylfu, na základě předpokladu, že dokáže cokoliv, co dokáží muži. Čekala na pláži Setkání déle než sto let, jedla syrový kukuřičný šrot a pila recyklovanou vodu - a tehdy byla právě kanonizována. Až jednoho dne rozmrzele mávla rukou, zašla za genovým manipulátorem a stala se mužem. Nato samozřejmě Helida získal sylfu a zemřel, ale až potom, co Feministická církev jeho svatořečení zrušila.“ V očích se jí téměř neznatelně blýskalo; nedokázal jsem říci, jestli si ze mě dělá legraci.
Následovala chvíle ticha. Stačilo mi, že se na ni dívám. Zapomněl jsem na paletu, kterou jsem držel v ruce, a už jsem málem zapomínal i na náš rozhovor, když tu znovu promluvila.
„Millene,“ řekla, „vím, že jsem si vás pro vaši otázku dobírala. Ale řekněte mi: Jaké to je být vámi?“
Chvíli mi trvalo, než jsem dal dohromady odpověď; myšlenky se mi toulaly kdovíkde v jakémsi příjemném sebeuspokojivém snění. „Mnou? Vlastně na sebe nepohlížím jako na příliš výraznou osobnost. Mně se to tak líbí; snažím se být průzračná čočka bez kazu, skrze kterou může krása zářit bez zabarvení a bez zkreslení.“
„To je velmi ctižádostivé.“
Zarděl jsem se v rozpacích nad svou bláznivou pózou.
„Ne,“ uklidňovala mě, „nemínila jsem to jako odsudek. Takže jaký je tvar té vaší čočky?“
„Tvar?“ zamyslel jsem se. „Víceméně lidský. Takže se jiní lidé mohou dívat na mé obrazy a vidět svýma lidskýma očima něco z toho, co jsem viděl já. Myslím, že to je to nejlepší, co umím.“
„Aha,“ řekla a nějakým způsobem to nebyl ten bezobsažný zdvořilý zvuk, jaký by zazněl z většiny úst. Ale nedokáži vysvětlit, čím se to lišilo.
Napadla mě další otázka. „Zmínila jste se o své lidské fázi. V čem jste jiná ve své druhé formě!“
„To už je lepší otázka, Millene, ale obávám se, že ani na tu vám nemohu uspokojivě odpovědět. Vědci tvrdí, že nejsme rozumní tvorové, a mají patrně pravdu. O svém životě v Oku si nepamatuji nic, kromě...“ Tvář se jí rozzářila. „Kromě toho, že mi připadá radostný. Beze slov, bez myšlenek - ale radostný.“
Připadalo mi to tak podivné, že jsem se chtěl ptát dál, ale v tu chvíli vpadla do místnosti crondiemská služebná s očima navrch hlavy a zašeptala Madelen do ucha nějakou důležitou zprávu.
Madelen zkřivila tvář a vstala. „Promiňte,“ řekla a vyběhla z místnosti.
Než se vrátila, uplynula více než hodina. Vyšel jsem zatím na terasu, opřel jsem se o kamennou balustrádu a díval jsem se na Oko.
Přiblížila se zcela nehlučně. „Millene,“ oslovila mě a já jsem nadskočil.
Stála několik metrů od mne, tvář ve stínu a ruce s propletenými prsty měla složené na břiše ve výši pasu.
„Ano?“ ozval jsem se.
„Byron Osimry je mrtvý,“ oznámila lehce se třesoucím hlasem.
Nebyl jsem si jistý, co mám říci. Ostatně to ona zabila svého manžela, i když on byl se svým osudem srozuměn. Nakonec jsem se rozhodl pro prázdnou konvenčnost. „Upřímnou soustrast,“ řekl jsem.
„Děkuji,“ odpověděla. „Nevadilo by vám, kdybychom pokračovali až zítra? Máme spoustu času. Zavolám vám do hotelu.“
„Beze všeho,“ opáčil jsem. „Samozřejmě. Jenom si sbalím stojan.“
Když jsem kolem ní procházel, obrátila se tak, že jí světlo z místnosti za terasou dopadlo do obličeje. Užasl jsem, když jsem si všiml, že její tváře jsou mokré. Oči jí lemovala jemná světlá zeleň, barva její krve.
Kráčel jsem domů temnými bezpečnými ulicemi Crondiemu, plný podivně příjemného zmatku.
Můj zdejší pobyt byl nabitý událostmi mnohem více, než jsem si odvážil představit i v těch nejoptimističtějších snech. Nejenže jsem se setkal se sylfou a mluvil jsem s ní, ale byl jsem i placen za to, abych namaloval její portrét. Žádný rozumný člověk by se neodvažoval žádat od osudu víc, než já jsem dostal. Ale přesto...
Když jsem však pomyslel na to, že bych s Madelen sdílel lože, nevzplála už moje dychtivost tak jednoduše a tak žhavě jako před naším rozhovorem. Jako předtím, než jsem ji trochu poznal.
Lidé, a to i nadlidsky krásní lidé, ba dokonce i lidé cizího, mimozemského původu, jsou vždycky mnohem složitější, když pro vás přestanou být symboly a stanou se osobnostmi. Zjistil jsem, že ať tak či onak se ona pro mne stala osobností.
Spal jsem dlouho a beze snů a probudil jsem se do slunného dopoledne. Najedl jsem se v pokoji a potom jsem z jakéhosi pověrčivého popudu přehrál obrazy ze svého multimemu na poštovní disk a poslal jsem je na svůj domovský svět. Pro všechny případy, řekl jsem si.
Alespoň těch několik obrazů, jakkoliv snad nepovedených, je v bezpečí. Ať se stane cokoliv.
Vzkaz jsem dostal těsně před polednem; požádala mne, abych se dostavil do paláce, jak se mi to bude hodit.
Několik minut nato jsem se vyřítil z hotelu poněkud neupravený, vlasy ještě mokré a podolek košile venku. Všiml jsem si podivných pohledů hotelového personálu. Možná jsem si to jen představoval, ale ty pohledy se mi zdály pohrdavé a závistivé zároveň. Zvláštní kombinace.
Když mě služebná vpustila zahradní brankou dovnitř, zamířil jsem po cestičce k terase téměř klusem.
„Pane!“ zarazila mě Crondiemanka ostře. „Osimryho Madelen vás očekává ve své osobní zahradě. Tudy, prosím.“ Ukázala podél zdi směrem od terasy.
Šel jsem za ní k příčné zdi ze starých růžových cihel. Zaklepala na kosočtverečné dřevěné dveře.
„Dále,“ ozval se dokonalý hlas a služebná otevřela. Vstoupil jsem dovnitř, služebná za mnou zavřela a my jsme zůstali sami.
Madelen seděla na lavici z šedého kamene a na sobě měla volný bílý kaftan. Vlasy měla pečlivě vyčesané tak, aby

působily dojmem rozcuchaných. „Dobrý den, Millene," řekla.

„Dobrý den," odpověděl jsem. Hleděl jsem na ni a obdivoval jsem, jak je stále krásnější. Za okamžik mě napadlo, že je ode mne neotesané takhle na ni civět. S námahou jsem odvrátil zrak a věnoval jsem se okolí.

Její zahrada byla malá stinná oáza pořádku uprostřed neudržované hlavní zahrady. Stěny zakrývaly závěsy popínavých rostlin, jejichž pevně zavřené květy čekaly na noc. Mezi rostlinami na protější stěně vykukovala nástěnná fontána v podobě karikatury tváře s vyplazeným dlouhým jazykem. Voda stékala po jazyku a padala do půlkruhového jezírka. Tmavou vodu oživoval trs třešňově červených vodních lilií a pod jejich plovoucími listy se míhaly stříbrné stíny.

Nad lavičkou, kde seděla, se skláněl plamenovník s elegantně zkrouceným kmenem, podél zdí se táhly záhony aromatických bylin a krajkoví jejich listů přecházelo stovkami jemných odstínů šedozelené barvy.

„Líbí se vám to?" otázala se.

„Nesmírně," přisvědčil jsem.

Poklepala na lavičku vedle sebe. „Posaďte se, prosím."

Posadil jsem se. Z její blízkosti se mi zatočila hlava, ale pokusil jsem se zachovat zdání lhostejnosti a zahleděl jsem se do jezírka jakoby v hlubokém rozjímání.

„Vidím, že s sebou máte malířské náčiní," řekla. „Líbilo by se vám malovat mě tady? Je tu vhodné světlo?"

Předstíral jsem, že se rozhlížím. „Je. Světlo je dobré, Madelen."

„Dobře. Jak dlouho vám bude malování trvat?"

Pocítil jsem osten úzkosti. „Nevím. Proč? Kolik času na to mám?"

„Ach, máte tolik času, kolik potřebujete. Ale za týden, nejpozději za deset dní budu muset začít chodit do bazénu vdov a potom mne budete moci malovat už jen při umělém světle. Slunce je pro vdovy příliš ostré; loupe se jim na něm kůže. A po poškození už nejsme nikdy jako předtím. Ztrácíme svou lidskou šablonu." Oči se jí zkalily melancholií.

„Tím chcete říci, že vás mohu malovat, jak dlouho budu potřebovat?" ověřoval jsem si.

„Jak dlouho budete potřebovat." Melancholie se na okamžik prohloubila a pak jakoby ustoupila výrazu chmurného pobavení. „Můj manžel to nařídil a já ho musím poslechnout."

Průvodce popisovaly tuto absolutní poslušnost jako „nejméně lidskou ze všech vlastností sylf".

Začal jsem se cítit trochu nesvůj. „Můžete mi něco prozradit? Kdyby vám to manžel nenařídil, dovolila byste mi, abych vás maloval? Měla byste o to vůbec zájem?"

„Možná," řekla. „Každopádně ovšem jste příjemný člověk, Millene. Vaše přítomnost mi není na obtíž. Co kdybych narazila na nějakého samolibého neotesance? Pokud vím, nejsou umělci toho druhu nijak vzácní." Její oči se trochu usmály. „Pochopitelně kdybyste byl neotesanec, nebyla bych se o vás zmínila Byronovi."

„Aha," řekl jsem hloupě. Po chvilce jsem vstal a rozložil jsem stojan. Pak jsem se s ním přesunoval po obvodu zahrady, až jsem konečně našel místo, odkud byla za Madelen vidět i fontána a jezírko.

Zapojil jsem kabel palety do svého zápěstí.

„Millene," ozvala se. „Byron mi nařídil, abych se vás zeptala, jestli mě budete malovat raději oblečenou nebo nahou."

Hrdlo se mi sevřelo tak, že jsem sotva dokázal promluvit. „A nebude vám bez šatů zima? Dnes je chladno."

„Mně není. Cítím se příjemně v širším rozsahu teplot než vy." Vstala a rozepjala ramenní sponky kaftanu, takže se jí svezl k nohám. Pod ním neměla nic. Sebrala kaftan a položila jej na lavičku.

Jakýsi odlehlý koutek mé mysli se ozval: Ona věděla, že k tomu dojde, a tak na sobě měla oblečení, které jí na kůži nezanechá žádné stopy.

Ale z větší části jsem jen zíral, neschopen ničeho jiného než obdivu. Již dříve jsem se zmínil, že většina zdravých mladých žen má krásné tělo, ale při pohledu na Madelen jsem začal přemítat, jestli jsem nebyl absurdně nenáročný.

Dívala se na mne s rukama v bok, naprosto uvolněná a bez jediné stopy koketnosti. Přesto mnou zachvěl nesnesitelný příval žádosti a byl jsem rád, že jeho. příznaky před ní částečně skryl stojan s multimememem - ačkoliv jsem si jistý, že moje tvář mluvila sama za sebe.

Chtěl jsem říci něco neutrálního, ale samozřejmě mě nic nenapadlo. „Jaké další pokyny," otázal jsem se, „vám manžel dal ohledně mne?"

Ladně se posadila. „Řekl, že vám mám poskytnout cokoliv, co budete chtít."

„Cokoliv?" zeptal jsem se hloupě, plný bezdechého očekávání.

„Ano. Pokud mě nepožádáte o něco, co by bylo v rozporu s jeho ostatními pokyny."

„Co obnášejí?" vyzvídal jsem. Cítil jsem zvláštní paniku, jako dítě, kterému ukázali vytouženou hračku jenom proto, aby mu ji nakonec nedali.

Vzdychla. „Musím chodit do bazénu vdov, musím si udržovat svou lidskou podobu, musím část každé noci strávit v našem domě."

„Takže cokoliv, co tomuhle neprotiřečí?" Jen matně jsem si uvědomoval, jak to musí znít.

Vůbec se netvářila rozmrzele. „Cokoliv, Millene."

Zmocňovala se mě závrať. Díval jsem se na její nádherné tělo a více než cokoliv jiného jsem ji toužil požádat, aby si lehla na lavičku. Aby mi dovolila dotýkat se jí po celém těle, abych ji mohl poznat všemi svými smysly, nejen zrakem. Vnímat hebkost její pleti, ochutnat ji, slyšet zvuky, které vydává. Vstoupit do její dokonalosti.

Ale neudělal jsem to. Snad jsem se bál, že skutečnost zůstane daleko za očekáváním. Nebo že by to bylo zneužití situace, vlastně svým způsobem znásilnění. Nebo že bych se mohl dopustit poněkud ubohého sebeklamu, který by se nelišil od koupě služeb jedné z těch imitovaných sylf, které se prodávaly v crondiemských barech.

Ne. Nic takového. Ve skutečnosti jsem doufal, že když se přiměji čekat, přijde ke mně dobrovolně.

A když ne... budou ještě další dny, další noci.

Za poslední myšlenku jsem se zastyděl, a tak jsem zavrtěl hlavou a aktivoval jsem plochu plátna.
„Jakou mám zaujmout polohu?“ zeptala se.
„Pohodlně se usaďte,“ řekl jsem.
Udělala to a já jsem se dal do práce. Dodneška si pamatuji téměř každou podrobnost. Seděla s napřímenými zády, ramena dozadu a ňadra vypjatá, dlouhé jemné ruce položené na hladkých stehnech, kolena maličko od sebe, chodidla jako vrostlá do cihel chodníčku a na tváři lehký úsměv. Hlavu měla skloněnou nepatrně ke straně, takže její odhalený krk opisoval rozkošnou křivku. Dívala se na mne se zvláštním zaujetím, i když mi to tak možná jen připadalo díky mé vlastní soustředěné pozornosti.
Když světlo pohaslo, měl jsem hotový obraz krásné ženy, která se ve všech detailech podobala Madelen d'Osimryové. Ale nebyla to ona.
Byl jsem deprimovaný. Byl jsem tak zklamaný, že jsem zatoužil rozbít svůj stojan na padrť.
Postavila se vedle mne. Její výraz nevinného zájmu byl tak upřímný, že jsem na chvíli zapomněl po ní toužit.
„To je krásná práce, Millene. Takhle mě skutečně vidíte?“ Mluvila s očividně upřímným obdivem. Šířila kolem sebe stejnou sladkou vůni, jakou měl dech Oka, a já jsem pocítil lehkou závrať.
„Ne,“ odpověděl jsem. „Jste mnohem krásnější. Nepovedlo se mi to.“
Poklepala mi na rameno a šla si obléci kaftan.
Jak jsem ji sledoval při oblékání, moje žádostivost se vrátila, silnější než předtím. Dívat se na to, jak se žena oblékaje mnohem intimnější, než se dívat, jak se svléká. Když se před vámi žena obléká, znamená to, že jste byli spolu, když byla nahá, a že ať se mezi vámi stalo cokoliv, cítí se teď s vámi dobře.
Ačkoliv si nemyslím, že by se Madelen kdy cítila nesvá, když byla nahá. Snad díky své dokonalé kráse, které se nedalo nic vytknout - anebo to snad byl projev jejího mimozemského původu.
Trvala na tom, abych se navečeřel v paláci, a tak jsem zůstal. Její kuchař se zrovna nepřetrhl, aby mi chutnalo; maso bylo přepečené a salát mdlý. Ale já jsem byl podivně šťastný, když jsem tak seděl u velkého ebenového stolu naproti Madelen, žvýkal jídlo, které nemělo žádnou chuť, a díval jsem se, jak usrkává z poháru mléčné kapaliny, čerstvě nabrané z Opálového oka.
Ten večer měl pohádkový nádech, jako bych večeřel s krásnou princeznou, teprve nedávno osvobozenou ze zajetí zlého čaroděje. Ta chvíle jako by obsahovala všechen ten výstřední barokní lesk takových příběhů. Nacházel jsem se na místě, o jakém jsem dosud ani nesnil, ve společnosti tajemného stvoření. Přímo jsem cítil, jak vzduch kolem mne houstne možnostmi - mohlo se stát cokoliv.
To zvláštní rozpoložení způsobilo, že jsem za celou dobu jídla nepromluvil, a zdálo se, že jí mé mlčení nevadí.
Po večeři mne odvedla na terasu. Služebná přinesla čalouněnou lavičku, hebkou přikrývku a stříbrný pohár se svařeným kořeněným vínem.
Posadili jsme se na lavičku vedle sebe tak, že jsme se navzájem téměř dotýkali, zády k Oku, a dívali jsme se do černých stěn obvodového horstva nad Crondiemem. Přikrývku jsme si přehodili společně přes klín.
Usrkával jsem víno a držel jsem teplý pohár oběma rukama.
Uplynulo několik minut. Pak se nad hradbu hor vznesl měsíc Světluška.
To byl jeden z pohledů, za kterými jsem přiletěl na Noctile. Před několika sty lety postavilo noctilianské konsorcium na jediném měsíci planety robotické zařízení, skládající se z tavírny a katapultu, které od té doby vypustilo na všemožně skloněné a výstředné dráhy několik miliónů velkých odrazných kotoučů z kovové folie.
„Je to hezké, že?“ řekla Madelen.
Měsíc plul uprostřed třpytivého růžového obláčku. „Ano,“ přisvědčil jsem. Bylo to hezké - ale nic víc. Scházela tomu ta srdcervoucí neodolatelná krása, jaká byla vlastní Oku. Nebo Madelen.
Za chviličku promluvila znovu. „Pamatujete si, jak jste mě poprvé přišel malovat? Říkal jste, že ke mně máte spoustu otázek.“
„Ehm, ano. Mám.“
„Ptejte se,“ řekla. „Na cokoliv.“
Vybavil jsem si tu noc a její oči, když se ke mně vrátila po smrti svého manžela. „Měla jste...? Je to strašná otázka, ale... měla jste svého manžela ráda?“
„Ach ano,“ řekla bez váhání. Rty se jí zachvěly.
„Byl to tedy dobrý člověk?“
„Já vlastně nevím. Byl na mne nesmírně hodný, ale to je mezi sylfami a jejich manžely téměř bez výjimky běžné.“ Usmála se. „Lidé mohou zacházet špatně se svými milovanými, nebo sami se sebou. Sylfy dělají svým způsobem obojí. Zdá se, že nám to přináší bezpečí. Každopádně Byron nikdy nemluvil o své minulosti. Vždycky říkal, že jeho život začal tehdy, když jsem vyšla z Oka.“ Tvář jí zněžněla vzpomínkou - a já jsem pocítil osten neoprávněné žárlivosti.
Částečně proto, abych změnil téma, částečně pak, myslím, i proto, že se mi zachtělo být krutý, jsem řekl: „Ve svém pokoji jsem si před pár dny v holotanku pustil debatu o původu a účelu Oka. Co si o tom myslíte vy?“ Ale sotva jsem to vyřkl, začal jsem svých slov litovat.
Zvolna se ke mně obrátila a její úsměv byl ten tam. „Nevím o tom nic jistého. Ale mohu spekulovat, jestli si to přejete. Očividně jsem parazit. Ale za jakým účelem? To je ta zásadní otázka, ne?“
„Promiňte,“ řekl jsem. „Moc se omlouvám, Madelen.“
„Nemusíte,“ odpověděla. „Ne, já vám povím, co si myslím. Myslím si, že jsem umělý výtvor, vyrobený těmi, kdo vytvořili Oko. Organický stroj, zanechaný zde, aby sbíral ušlechtilé duše - i když nevím proč. Nevím. Nedokáži si představit, proč.“ Ve velkých očích měla tragický výraz a neodvrátila se a já jsem se mohl propadnout hanbou.
„Millene,“ oslovila mě. „K čemu vám je dobré přemítat o takových věcech?“ Objala mě, jako bych to já potřeboval

útěchu.

Její blízkost zahnala veškeré mé myšlenky. Málem jsem přestal dýchat, tak silně jsem vnímal pocity té chvíle. Položila mi ruku na hruď a řekla: „Zpomalte své srdce, Millene. Nechtěla bych, aby se kvůli mně rozlétlo na kusy."

Vztáhl jsem rozechvělou ruku a špičkami prstů jsem se dotkl údolí mezi jejími ňadry. Pleť měla teplou a její cizí srdce bilo pomalým, složitým rytmem.

Políbila mne; rty měla měkké a trochu lepkavé a její dech byl cítit sladkou vůní Oka. Naléhavě rozepínala knoflíky mé košile.

Bez ohledu na to, jak dlouho budu žít, bez ohledu na to, co se mnou bude, nikdy nezapomenu na ty hodiny, které jsme tam spolu strávili. Na terase paláce nad Opálovým okem. Za svitu Světlušky.

Uspokojil jsem všechnu svou zvědavost. Poznal jsem veškerou hebkost, chutě a vůně jejího nádherného těla. Snad jsem jí poskytl i rozkoš - i když jsem jí rozhodně nemohl poskytnout takovou rozkoš, jakou ona obdarovala mne.

Její úsměv se vrátil a ona se smála. Její smích byl ten nejnádhernější zvuk, jaký jsem kdy doufal, že uslyším.

Nad horami se tetelil úsvit. Choulili jsme se pod pokrývkou; byl jsem nezvykle unavený a stejně nezvykle šťastný.

„Pojď do mého pokoje, Millene," řekla a otírala se mi přitom tváří o rameno. „Je v nejvyšší věži paláce. Je odtamtud krásný výhled na Oko. Můžeme prospat celý den v mé posteli, jestli chceš."

„Dobře," souhlasil jsem.

Vytáhla mě na nohy a zabalila mě do přikrývky. „Vezmi si tohle. Oblečení nám služebná posbírá později." Šla přede mnou a nahá a půvabná mě vedla palácem.

V malém pokoji v přízemí její věže ležela skleněná skříňka s grálem. Měl jsem si všimnout, jak jej přehlížela, jak si nepřipouštěla jeho existenci, když jej míjela, ale byl jsem ospalý. Zhlouplý z přemíry radosti.

„Ten je tvůj?" zastavil jsem se u skříňky.

Váhavě se obrátila a přistoupila ke mně. „Ano," odpověděla tichým, mdlým hlasem.

„Je překrásný," řekl jsem. Složitý a jemný mechanismus syntetizéru se skrýval v křemenném mnohostěnu vybroušeném tak složitě a jemně, až se zdálo, že se krystal musí každou chvíli rozplynout v pouhé světlo.

„Mně tak nepřipadá," opáčila již silněji.

Konečně jsem si to uvědomil. Ale dál jsem mluvil hloupě. „Ty nechceš být vdovou?"

„Jak tě něco takového může napadnout," vyhrkla až trochu divoce. „Kdo by nechtěl plavat celé dny v bazénu vdov a cucat konzervační látky? Kdo by nechtěl strávit nekonečný život v tomhle paláci, sám, pořád stejný, s nezahojenými vzpomínkami..." umlkla a po tváři jí stékaly slzy. Viděl jsem, že jsou stejně čiré jako slzy kterékoliv lidské ženy.

„Sama?" opáčil jsem. „Neopustím tě, dokud mi sama neřekneš, abych šel."

Tvář se jí zkřivila. „Proboha. Jak ti to mám vysvětlit? Jsi milý, Millene, ale nikdy nedokážeš být Byron Osimry."

„Ne, to samozřejmě ne..."

Skočila mi do řeči. „Smím ti říci, co si myslím o zlu? Ano? Takže... mám podezření, že Byron byl kdysi tvrdý chlapík, který dělal strašlivé věci, aby se domohl bohatství. Než přišel na Noctile a než já jsem přišla k němu.

Tohle já si myslím, že je zlo: důsledek nevyrovnanosti duše. Krutá osoba potlačuje soucit a dává volný průchod krutosti. Záštiplná osoba šíří po vesmíru nenávist a drží lásku pod zámkem. Ale na dně každé duše, bez ohledu na to, jak je krutá a záštiplná, láska a soucit přežívají, i když spoutané.

Byronovu duši jsem znala až na samé dno, celou její skrytou krásu a skvělost - protože mi ji dal. Tvou duši nikdy nemohu tímhle způsobem poznat, přestože jsem si jistá, že je stejně krásná. Nebo dokonce ještě krásnější... na tom nesejde."

„Ach," vypravil jsem ze sebe otupěle.

Otřela si oči. „Ty jsi nesmírně laskavý, Millene. Jsem ti vděčná; potřebovala jsem tě a ty jsi na chvíli zmírnil moji bolest. Ale nejsi Byron, nejsi můj milovaný, který neměl v úmyslu být krutý." Pohlédla na grál s takovým pohrdáním, že jsem ucouvl.

Pak se obrátila zpět ke mně a její oči vyhlížely prázdně. „Dal mi svou duši. Potom jsem ho zavraždila."

Položil jsem jí ruku na paži, ale vytrhla se mi. „Myslím, že moji tvůrci měli v úmyslu být krutí. Žádný stroj, ani stroj z masa a krve, by neměl cítit takovou bolest jenom proto, že odvedl svou práci.

Já vím, proč jsme tak udělané. Vím to, ale přesto to není správné. Naše bolest existuje proto, aby nás zahnala zpátky do Oka. Zpátky do jeho zapomnění." Odmlčela se a chvějivě nabrala dech. „Moji tvůrci podcenili lidskou chytrost, že?" Nedokázal jsem odpovědět.

Konečně mě vzala za ruku a vedla mě po točitém schodišti ke svému pokojíku na vrcholu věže.

Bylo tam jen jedno okno, stejně úzké jako to v mém hotelovém pokoji. Zavedla mě k němu. Podíval jsem se ven na Oko a spatřil jsem přímo pod námi bazén vdov.

Krásné ženy se unaveně šouraly dolů po schodech do bílé kapaliny bazénu a v rukách opatrně svíraly své grály.

Madelen vydala přiškrcený úzkostný zvuk a zabořila mi obličej do ramene. Objal jsem ji; to jsem ještě dokázal.

Spali jsme v její posteli, ale nebyl to už ten spánek ze šťastného vyčerpání, který to mohl být.

Zdálo se mi, že spolu ležíme v nějakém velice malém prostoru na tvrdém úzkém lůžku v kalném proměnlivém světle. Ležel jsem na boku opřený o loket a se svou obvyklou dychtivostí jsem upřeně pozoroval, jak spí.

Zpod víček jí prosakovaly slzy a skrápěly křivky jejích tváří. Musel jsem odvrátit zrak, a tak jsem pohlédl na její ňadra - pochopitelná volba.

Pak však z jejích naběhlých bradavek začaly prýštit bílé kapky - mléko s vůní Oka. Stékalo po jejích bocích a hromadilo se v louži pod ní. Její bradavky bublaly jako vodní prameny a já jsem s nelogickou hladkostí snů zjistil, že pluji v příjemné bělobě.

Madelen byla pryč, rozpustila se v kapalinu, ve které jsem byl ponořený. Chvíli mi bylo dobře, ale pak jsem si

vzpomněl, že jsem se už dlouho nenadechl. Otevřel jsem ústa, ucítil jsem na jazyku chuť toho nešťastného mléka a uvědomil jsem si, že se v něm topím.

Probudil jsem se bez zmítání a probral jsem se náhle a hladce.

Vstal jsem, aniž bych probudil Madelen, a zamotal jsem se do bavlněného županu. Stál jsem nad jejím lůžkem a dlouho jsem se na ni díval, abych nasytil své oči takovým množstvím její krásy, jaké jen dokáží pojmout.

Spala na břiše, pravou paži složenou pod hlavou. Jedna dlouhá noha jí vyklouzla zpod přikrývek.

Sklonil jsem se blíž a prohlížel jsem si, jak její ametystové řasy hladí bledou pleť, na které spočívají.

Myslím, že jsem doufal, že se probudí. Ale ona se neprobudila.

Sešel jsem po točitých schodech dolů. Moje sobectví a žal protestovaly, ale já jsem jejich hlas ignoroval a nemyslel jsem na nic, vůbec na nic a nebylo ve mně nic jiného, než slabý, avšak povznášející popud, který mě vyhnal z její postele.

Když jsem dorazil do pokoje, kde čekal její grál, popadl jsem kameninový květináč a rozbil jsem skříňku.

Rozmlátil jsem grál na padrť, bušil jsem do něj, dokud se nepromáčkl a nevychrlil na mne všechny své drahocenné vnitřnosti. Po podstavci stékala řídká hnědá kapalina. Hořce a zkaženě páchla.

Zahodil jsem květináč právě v okamžiku, kdy do pokoje vběhla crondiemská služebná.

Strnula a přikryla si rukou ústa.

„Hotovo," oznámil jsem.

Po schodech scházela Madelen. Pohled na její tvář, když spatřila zničený grál, byl přesně takový, v jaký jsem doufal. I s tím rozzářeným úsměvem na rtech však pobídla služebnou: „Zavolej Turistickou policii."

Služebná odkvapila.

„Děkuji, Millene," řekla Madelen. „Sbohem. Sbohem."

Vzmohl jsem se jen na trhavé přikývnutí. Co jsem měl říci? Zamávala mi a odběhla do haly. Slyšel jsem tiché pleskání jejích bosých nohou, jak pospíchala pryč.

Po chvíli jsem vyšel na terasu. Spatřil jsem ji, jak sbíhá posledních několik schodů k nábřeží. Když se vrhla plavnou šipkou z nábřežní zdi, vyzařovalo z oblouku jejího těla cosi nezapomenutelně radostného.

Oko se nad ní zavřelo a ona byla ta tam.

Když dorazili příslušníci Turistické policie, napřed nechápali a potom chladně zuřili. Zabavili mi malířský stojan i multimem s posledními obrazy Madelen.

Naložili mě na první linkovou loď a řekli mi, že jsem na Noctile nadále nežádoucí osoba.

Věřím, že to udělala, aby mě zachránila, protože věděla, jak zranitelný budu, až ona odejde. Turistická policie zajistila, abych Noctile opustil bez prodlení.

Když jsem z okénka na zádi lodi sledoval, jak se Noctile zmenšuje, cítil jsem stále rostoucí jistotu, že jsme se láskou do jisté míry obdarovali navzájem.

Doma jsem našel poštovní disk s prvními náčrtky z Crondiemu. S pomocí svých vzpomínek na Madelen a náčrtku Byrona Osimryho jsem namaloval obraz, ze kterého mám radost -přestože pochopitelně zachycuje pouhý odlesk její krásy.

Stojí na něm ve svém černém županu u nemocničního stolu Byrona Osimryho. Jemnou ruku má lehce položenou na nehezkém odumírajícím těle svého manžela. Jeho maska vystupuje ze stínů jenom jako pouhý náznak lidských rysů.

V její dokonalé tváři se zrcadlí vážnost a smíření s jeho bolem.

Když se podíváte velmi zblízka, uvidíte, jak se jí v nádherných očích odráží droboučký, zakřivený obraz muže u malířského stojanu.

přeložil Jiří Engliš ilustroval Alois Křesala

Ray Aldridge

Američan. Kromě psaní se věnuje výrobě keramiky. Od roku 1985 publikuje časopisecky povídky, z nichž nejznámější je cyklus Dilvermoon, z něhož vyšel český výbor v nakladatelství Polaris. Do tohoto cyklu patří i povídka Zajatec krásy, poprvé vydaná v roce 1993 v antologii Full Spectrum4.